

IZVJEŠTAJ O RADU

Socijaldemokratske partije
Hrvatske u razdoblju od
Dvanaeste konvencije, 2. lipnja
2012., do Trinaeste konvencije,
16. travnja 2016. godine

IZVJEŠTAJ O RADU

Socijaldemokratske partije
Hrvatske u razdoblju od
Dvanaeste konvencije, 2. lipnja
2012., do Trinaeste konvencije,
16. travnja 2016. godine

Uvod	3
Donošenje odluka SDP-a i unutarstranačka demokracija	4
Dvanaesta konvencija SDP-a	4
Glavni odbor SDP-a	6
Predsjedništvo SDP-a	8
Statutarna komisija	9
Izveštajno-tematska konvencija	9
Demokracija u SDP-u	11
Rad Kluba zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru	12
Sedmi saziv Hrvatskoga sabora	12
Zakonodavne inicijative, interpelacije, zahtjevi	12
Zastupničke aktivnosti: pitanja, amandmani, sudjelovanje u raspravama i međuparlamentarnoj suradnji	14
Osmi saziv	16
Zakonodavne inicijative, interpelacije, zahtjevi	16
Zastupničke aktivnosti Kluba SDP-a u osmom sazivu Sabora	17
Demokracija u Hrvatskoj: izborni procesi od 2012. do danas	18
Prvi europski izbori u Hrvatskoj	18
Lokalni izbori 2013. godine	19
Prijevreteni lokalni izbori	22
Referendum 2013. godine	23
Europski izbori 2014. godine	24
Predsjednički izbori	25
Izbori za Hrvatski sabor	26
Komunikacija s javnošću i izborne kampanje	33
Kampanja za izbore u Europski parlament 2013. godine	33
Kampanja za lokalne izbore 2013. godine	34
Kampanja za druge izbore u Europski parlament, 2014. godine	34
Komunikacije koje prethode izborima za Hrvatski sabor 2015. godine	34
Unutarstranačka komunikacija i političko obrazovanje	39
Rad telefonskog pozivnog centra SDP-a	39
Obrazovne aktivnosti	42
Politike i programi Stranke	44
Međunarodne aktivnosti SDP-a	46
Rad foruma SDP-a	49
Socijaldemokratski forum žena	49
Forum seniora	50
Forum mladih	51
Potporne aktivnosti i financije	53
Financije SDP-a	54
Pravni poslovi	56

IZLOŽBA / EXHIBITION

120 GODINA YEARS

HRVATSKE SOCIJALDEMOKRACIJE
OF SOCIAL DEMOCRACY IN CROATIA

BRUXELLES TRAVANJ / APRIL 2015. - ZAGREB LIPANJ / JUNE 2015.

¹ Izložbu povodom 120 godina osnivanja Socijaldemokratske stranke Hrvatske i Slavonije (1894.) pripremio je dr. sc. Antun Vujić. U travnju 2015. godine izložba je, u organizaciji zastupnika Tonina Picule otvorena u Europskom parlamentu u Bruxellesu, u lipnju prikazana u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, dok je nakon toga gostovala u više Državnih arhiva širom zemlje.

Uvod

U razdoblju u kojem smo obilježili 120 godina socijaldemokracije u Hrvatskoj,¹ 25 godina Stranke demokratskih promjena i 20 godina Socijaldemokratske partije Hrvatske² SDP se potvrdio kao vodeća politička snaga ljevice i lijevog centra, predvođeci Vladu koja je zemlju uvela u Europsku uniju i izvela iz dugotrajne krize. Rezultat je to mnogobrojnih aktivnosti naših članica i članova na svim razinama – od najmanje općinske organizacije do Sabora i Vlade. U pokušaju da zabilježi barem dio raznovrsnog stranačkog života i rada, ovaj Izvještaj započinje prikaz procesa donošenja političkih odluka i unutarstranačke demokracije Dvanaestom konvencijom, Glavnim odborom i drugim organima Stranke te izborima za rukovodstva provedenim od 2012. godine. Slijedi izvještaj o radu Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru i pregled SDP-ova sudjelovanja na izborima. Razgranate redovite i izborne komunikacijske aktivnosti u fokusu su sljedećeg poglavlja, koje se nastavlja inventurom rada Pozivnog centra SDP-a i nastojanjima na razvoju unutarstranačke komunikacije i političkog obrazovanja članica i članova. Intenzivan rad na artikulaciji političkog programa i politika u proteklom razdoblju proizlazi iz angažmana u Vladi, koji podrazumijeva kvalitetniji uvid u pokazatelje kao jednu od osnova održive političke strategije, ali i izazove kakvi u opozicijskom djelovanju nisu zabilježeni. Sigurni smo, međutim, da je programsko djelovanje bilo podjednako intenzivno i na razini organizacija SDP-a, čiji rad ovaj Izvještaj iz razumljivih razloga ne može zabilježiti. Pokušali smo ipak, u ograničenom opsegu, prikazati osnovne aktivnosti na međunarodnom planu, kao i djelovanje triju foruma na razini nacionalne stranke, čije Tajništvo, stručne službe i financijsko-poslovna direkcija osiguravaju kontinuiranu potporu svim organizacijama i procesima u SDP-u. Redakcija Izvještaja koristi ovu prigodu da se zahvali na pomoći i suradnji svima koji su – marljivim prikupljanjem pokazatelja, njihovom obradom ili upozorenjem na propust – pomogli da ovaj Izvještaj o radu bude barem skromnim zalogom budućeg, još kvalitetnijeg i intenzivnijeg rada SDP-a.

¹ Stranka demokratskih promjena pojavljuje se od 20. ožujka 1990. godine u nazivu SKH - SDP koji na svojoj Drugoj konvenciji, 9. studenoga 1991. godine mijenja naziv u Socijaldemokratska partija Hrvatske – stranka demokratskih promjena. Ona će od Četvrte konvencije, 16. siječnja 1993. godine postati Socijaldemokratskom partijom Hrvatske. Kongresom ujedinjenja sa Socijaldemokratskom strankom Hrvatske (SDH), 30. travnja 1996. godine završava proces formiranja današnjeg SDP-a.

Donošenje odluka SDP-a i unutarstranačka demokracija

Dvanaesta konvencija SDP-a

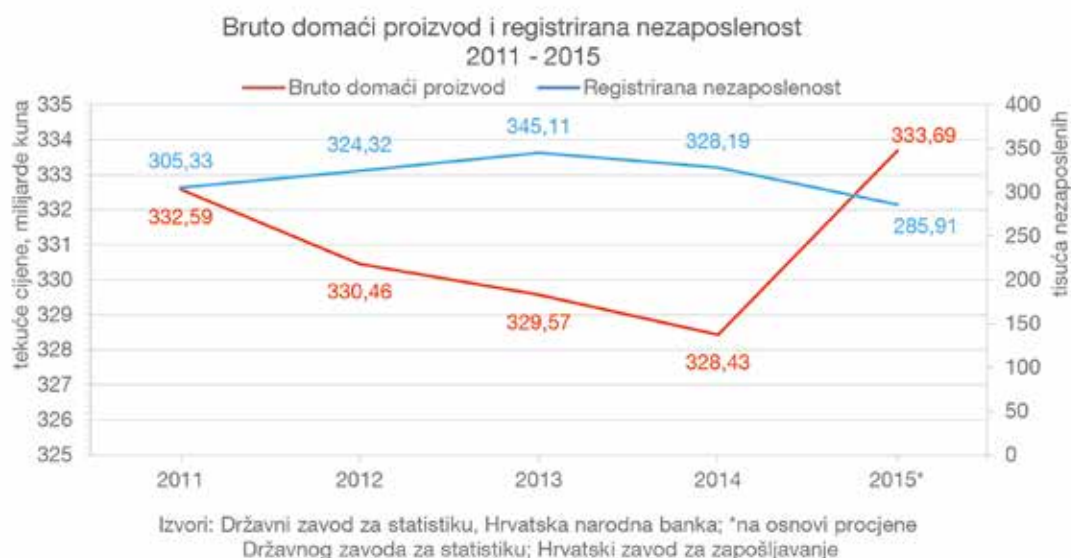
Dvanaesta konvencija SDP-a održana je u subotu, 2. lipnja 2012. u zagrebačkom Domu sportova. Tri tjedna nakon prvih neposrednih izbora za predsjednika Stranke³, više od dvije tisuće delegatkinja i delegata⁴ jednoglasno su podržali Izvješće o radu te inovirali Statut SDP-a. Izmjenama je broj članica i članova Predsjedništva povećan s 10 na 18, broj potpredsjednica i potpredsjednika sa dva na četiri, a nadzorne odbore zamijenile su statutarne komisije. Glasovima Dvanaeste konvencije u Predsjedništvo su izabrani: Arsen Bauk, Vedran Babić, Davor Bernardić, Biljana Borzan, Siniša Hajdaš Dončić, Branko Grčić, Željko Jovanović, Zlatko Komadina, Gordan Maras, Marina Lovrić Merzel, Neven Mimica, Mirando Mrsić, Milanka Opačić, Rajko Ostojić, Željko Sabo, Boris Šprem i Mihael Zmajlović. Za potpredsjednicu SDP-a izabrana je Milanka Opačić, a za potpredsjednike Zlatko Komadina, Rajko Ostojić i Gordan Maras. Dvanaesti saziv Glavnog odbora imao je 42 članice i 61 člana.

U prvih šest mjeseci mandata Vlada predvođena SDP-om se suočila s punim opsegom krize. Bruto domaći proizvod i zaposlenost su bili u dugotrajnom padu; ulazak u članstvo Europske unije stalno se odgađao, a organizirana pljačka javne imovine, koju su provele bivše vladajuće strukture, još dugo će izazivati bijes i razočaranje građana.

“Promjene su tu, dolaze, traju, ali ne vidi ih se u svakom trenutku”, rekao je predsjednik SDP-a Zoran Milanović podnoseći izvještaj Dvanaestoj konvenciji. “Za te promjene ćemo trebati potporu svih građana – a najviše od članova SDP-a – razumijevanje i malo strpljenja”.

³ Na 529 biračkih mjesta glasalo je 23.733, odnosno 61,03 % članova. Dobivši 23.554 glasova, Zoran Milanović je na prvim neposrednim izborima za predsjednika SDP-a, izabran na novi četverogodišnji mandat. Nevažećih listića je bilo 179.

⁴ U znak jezičnog uvažavanja ravnopravnosti spolova – umjesto dvostrukih nastavaka (“član/ica”, “delegat/kinja”) – napominjemo da se neke imenice u općem značenju, poput “građana” ili “članova”, odnose i na građanke odnosno članice i onda kada se, radi prohodnosti teksta, ne koriste oba rodna lika imenice.

Mjesec poslije lipanjske Konvencije, Hrvatski sabor je usvojio Zakon o medicinski pomoćnoj oplodnji, a burna rasprava⁵ već tada je najavila sve poteškoće s kojima će se SDP i cijela progresivna Hrvatska suočiti prilikom svih sljedećih koraka u borbi za ljudska prava, kao što je donošenje Zakona o životnom partnerstvu dvije godine kasnije. Prvog srpnja 2013. godine Hrvatska je postala 28. punopravnom članicom Europske unije, skoro 12 godina nakon što je predsjednik Vlade Iвица Račan potpisao Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju⁶. Strpljenje na ekonomskom planu također nije bilo malo; izlazak iz krize Hrvatska bilježi tek 2015. godine. Hoće li građanska prava doživjeti sudbinu onih socijalnih, kakva se već nazire iz najava poskupljenja prava zdravstvenog osiguranja početkom 2016. godine, ne ostaje samo za vidjeti, nego – i prije svega – boriti se!

⁵ Za donošenje Zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji izjasnilo se 88 zastupnika vladajuće koalicije, Hrvatskih laburista, SDSS-a i nacionalnih manjina, protiv je bilo 45 zastupnika iz HDZ-a i HDSSB-a, a dva su zastupnika suzdržana, izvijestila je Hina 13. srpnja 2012. godine.

⁶ Sporazum je potpisan 29. listopada 2001. godine u Luksemburgu. "Potpisani sporazum, koji će omogućiti postupno uspostavljanje zone slobodne trgovine između Hrvatske i EU-a, stavit će najvitalniji dio hrvatskog gospodarstva pred velik izazov da pokaže kako može profitirati i opstati u europskoj konkurenciji, Međutim, jako je važno da tu zadaću hrvatsko gospodarstvo čini u stabilnim političkim i gospodarskim uvjetima, jer bi svaka nestabilnost zaustavila Hrvatsku u ostvarivanju želje da bolje živi", izjavio je tim povodom Iвица Račan za HRT

Glavni odbor SDP-a

Na svojoj konstituirajućoj sjednici, 16. lipnja 2012. godine, Glavni odbor SDP-a za svog predsjednika je izabrao Josipa Leku, za potpredsjednicu Renatu Sabljar Dračevac, a za potpredsjednika Domagoja Hajdukovića. Igor Dragovan je dobio povjerenje za glavnog tajnika, a Dinko Suton za poslovnog direktora Stranke. U Poslovni odbor su izabrani Venko Ćurlin, Slavko Linić (predsjednik), Šime Lučin, Mićo Stojanović i Dragica Zgrebec. Najviši organ SDP-a između dvije Konvencije održao je odonda 16 sjednica. Sjednice se održavaju u sjedištu Stranke na Iblerovom trgu u Zagrebu, a svaka od njih – uz raspravu o aktualnoj političkoj situaciji i donošenje mjerodavnih odluka i smjernica – predstavlja i povod za razgovor i druženje.

Na drugoj sjednici, 15. rujna 2012. godine Glavni odbor bira Statutarnu komisiju u sastavu Marijan Cesarik, Peđa Grbin, Ivan Hanžek, Ingrid Antičević Marinović, Sanja Ožić, Damir Rimac, Ivana Saucha, Vladimir Šepčić (predsjednik) i Branko Tušek. Izborom organa SDP-a koji će Stranku voditi sljedeće četiri godine, time je završeno i konstituiranje izvršno-operativnih tijela Glavnog odbora.

Na istoj sjednici Glavni odbor prihvaća zaključak kojim podupire statutarnu i političku samostalnost općinskih, gradskih i županijskih organizacija SDP-a te njihovu odgovornost za isticanje kandidatkinja i kandidata za izvršne i predstavničke funkcije lokalne i regionalne samouprave, čime označava razdoblje intenzivnih priprema za lokalne izbore koji će se održati u svibnju 2013. godine. Dok se iskusniji SDP-ovci mogu s razlogom kritički osvrnuti na svojevrstu stagnaciju stranačkog života koja je koincidirala s prvim mandatom SDP-ove vlade, od 2000. do 2003. godine, intenzivna rasprava Glavnog odbora također pokazuje da se u razdoblju od 2012. do 2016. godine to nije ponovilo. Neke sjednice su potrajale i više od 12 sati, no i neslaganja koja Glavni odbor uspijeva prevladati svjedoče o SDP-u kao živoj stranci aktivnih članica i članova.

Od jednog među najaktivnijima, velikog i dragog SDP-ovca, morali smo se oprostiti dva tjedna kasnije: 30. rujna 2012. godine umro je predsjednik Hrvatskog sabora Boris Šprem. Na toj funkciji zamjenjuje ga Josip Leko; za potpredsjednicu Sabora izabrana je Dragica Zgrebec, dok Borisa u Predsjedništvu Stranke zamjenjuje Ranko Ostojić, prema odluci Glavnog odbora donesenoj na trećoj sjednici, 12. siječnja 2013. godine. Na istoj sjednici se usvaja i financijski plan Stranke te izražava potpora politikama i odlukama Predsjedništva vezanim za pripremu Stranke za lokalne izbore.

Glavni odbor na svojoj četvrtoj sjednici, 16. ožujka 2013., utvrđuje listu SDP-a, Hrvatske narodne stranke i Hrvatske stranke umirovljenika za prve izbore hrvatskih zastupnica i zastupnika u Europski parlament, koji će se održati 14. travnja 2013. Listu predvodi SDP-ovac Tonino Picula, a slijede Biljana Borzan, Marino Baldini, Oleg Valjalo, Sandra Petrović Jakovina (svi, naravno, iz SDP-a), zatim Jozo Radoš (HNS), Marija Ilić (HSU), Sabina Glasovac (SDP), Vedrana Gujić (HNS), Ivica Lukanović (SDP), Melita Mulić (SDP) i Snježana Španjol (SDP).

Poslije lokalnih izbora 19. svibnja 2013. dolazi vrijeme za izborne konvencije u organizacijama SDP-a. Glavni odbor na petoj sjednici 13. srpnja odlučuje da se one trebaju održati do kraja studenoga iste godine, podržavajući posebnim zaključkom unutarstranačka izborna pravila za Konvencije, koje smatra poticajnim za stvaranje kadrovskih temelja budućih lokalnih izbora 2017. godine.

Šesta sjednica (21. prosinca 2013.) usvaja financijski plan Stranke za sljedeću godinu i donosi zaključak o potpori politikama Vlade, ocjenjujući da “dosadašnji rezultati osiguravaju temelj za promjenu gospodarskih trendova”, potvrđuje odluke Predsjedništva Stranke o isključenju Željka Pinjuha i Aleksandre Kolarić iz SDP-a i određuje termin održavanja Izvještajno-tematske konvencije SDP-a za veljaču 2014. godine.

Boris Šprem (1956. - 2012.)

Bliži se vrijeme za redovite izbore u Europski parlament, pa na sedmoj sjednici, 22. ožujka Glavni odbor utvrđuje zajedničku listu SDP-a, HNS-a, IDS-a i HSU-a: Neven Mimica (SDP), Biljana Borzan (SDP), Jozo Radoš (HNS), Ivan Jakovčić (IDS), Tonino Picula (SDP), Oleg Valjalo (SDP), Višnja Fortuna (HSU), Sandra Petrović Jakovina (SDP), Marin Vučić (HNS), Karolina Leaković (SDP) i Milorad Pupovac (SDSS, Srpsko narodno vijeće).

Osma sjednica Glavnog odbora, 7. lipnja 2014., trajala je više od 12 sati. Na upražnjena mjesta u Odboru, prema odredbi Statuta, kooptirani su Ljiljana Božić i Marko Krička. U raspravi je zabilježeno oko 150 priloga, a tajnim glasovanjem je donesena odluka o isključenju Slavka Linića iz SDP-a.

Odluke o podršci Ivi Josipoviću na predsjedničkim izborima i imenovanju Dragice Zgrebec za predsjednicu, a Borisa Lalovca za člana Poslovnog odbora, Glavni odbor donosi na devetoj sjednici, 6. rujna 2014. godine. U cilju priprema za parlamentarne izbore 2015. godine, imenovani su koordinatori u izbornim jedinicama: Davor Bernardić (1. izborna jedinica), Vedran Babić (2.), Mario Habek (3.), Domagoj Hajduković (4.), Zdravko Ronko (5.), Rajko Ostojić (6), Damir Mateljan (7), Željko Jovanović (8), Ivan Klarin (9.) i Darko Parić (10.).

Na desetoj sjednici, 20. prosinca 2014. godine, usvaja se financijski plan, a na sljedećoj sjednici, 21. ožujka 2015., imenuje se izborni centar kojim će upravljati glavni tajnik Igor Dragovan. Glavni odbor 11. srpnja 2015. podupire predsjednika SDP-a u pregovorima o formiranju koalicije za predstojeće izbore za Hrvatski sabor s HNS-om, HSU-om, Hrvatskim laburistima i IDS-om, a na sljedećoj, 13. sjednici (17. listopada) donosi odluku o kandidatima i kandidatkinjama za zastupnike i zastupnice u Hrvatskom saboru⁷. U uvodnom obraćanju Glavnom odboru, predsjednik SDP-a je podsjetio da po treći put predlaže liste za Hrvatski sabor i poručio da Stranka može pobijediti na predstojećim izborima. “Vidi se da radimo, vide se rezultati”, rekao je Milanović. “Nikoga nismo prevarili, nismo nikoga pokrali. U jako lošim uvjetima vodili smo zemlju četiri godine i ona je danas bolja i uređenija – za klasu više, nego što je bila prije četiri godine”, poručio je Milanović dodavši da se prilikom sastavljanja lista

⁷ Vidi <http://www.sdp.hr/aktualno/kandidati-i-kandidatkinje-sdp-a-za-zastupnike-i-zastupnice-u-hrvatskom-saboru/>, pristupljeno 15. ožujka 2016. godine.

Stranka rukovodila nizom kriterija: regionalnih, obrazovnih i prema tome kako je tko radio. Dogovor je bio i da na listama nema gradonačelnika najvećih gradova.

Poslijeizborni pregovori tema su 14. sjednice Glavnog odbora, održane 12. prosinca. Usvaja se financijski plan za 2016. godinu, a na sljedećoj, 15. sjednici, još jednoj od dugotrajnijih, raspravlja se o provedenim aktivnostima u prošloj izbornoj kampanji, u kontekstu odluka o raspisivanju redovitih izbora za predsjednika SDP-a i sazivanju Trinaeste konvencije.

Izvjescem Središnje izborne komisije o provedbi i završetku kandidacijskog postupka za članice organa SDP-a, izmjenom i dopunom pravila o zajedničkim resursima kandidata te usvajanjem financijskog izvještaja za 2015. godinu, ovaj saziv Glavnog odbora na svojoj 16. sjednici, 5. ožujka 2016. godine, završava svoj mandat.

Predsjedništvo SDP-a

Izvršno-politički organ SDP-a je na više od osamdeset sjednica redovito raspravljao i donosio odluke o svim aktualnim pitanjima hrvatske političke svakodnevice i unutarstranačkog života. Zahvaljujući područnoj zastupljenosti svojih članica i članova, Predsjedništvo je reflektiralo sve dijelove i cjelinu SDP-ove organizacije, a svoja je mišljenja i prijedloge redovito predlagalo Glavnom odboru SDP-a, kao i odborima organizacija Stranke. Tako je Gradskom odboru SDP-a Zagreba uoči lokalnih izbora 2013. godine predložilo da Rajko Ostojić bude kandidat SDP-a za gradonačelnika Zagreba, a u kolovozu iste godine – na temelju odluke Statutarne komisije – odlučilo o raspuštanju organa SDP-ove organizacije u Poreču, imenujući povjerenika zaduženog za provođenje unutarstranačkih izbora. Među sličnima, nimalo jednostavnim odlukama usmjerenim kvalitetnijem i intenzivnijem stranačkom radu, Predsjedništvo krajem 2012. godine donosi odluku o raspuštanju organa – ne i članstva – Gradske organizacije SDP-a Pule i Županijske organizacije SDP-a Istarske županije zbog političke pasivnosti, imenujući povjerenicu.

Takvi primjeri svjedoče da je područno strukturiranje Predsjedništva, izraženo u Pravilima o kandidiranju za članice organa SDP, ostvarilo svoju svrhu; uz platformu za raspravu s predsjednikom, potpredsjednicima i potpredsjednicom SDP-a o svim tekućim i strateškim predmetima, ovako ustrojeno Predsjedništvo je osiguralo zastupljenost svih pitanja organizacije SDP-a na vrhu dnevnog reda rukovodstva Stranke.

Uz potpredsjednicu Milanku Opačić, potpredsjednike Zlatka Komadinu, Gordana Marasa, Rajka Ostojića te predsjednika SDP-a Zorana Milanovića, Predsjedništvo dovršava svoj mandat u sastavu: Arsen Bauk, Vedran Babić, Davor Bernardić, Biljana Borzan, Siniša Hajdaš Dončić, Branko Grčić, Željko Jovanović, Neven Mimica, Mirando Mrsić, Ranko Ostojić i Mihael Zmajlović.

Statutarna komisija

Izmjenama Statuta 2012. godine ulogu jedanaestočlanog Nadzornog odbora preuzima devetočlana Statutarna komisija SDP-a, izabrana na drugoj sjednici Glavnog odbora SDP-a, 15. rujna 2012. godine u sastavu: Marijan Cesarik, Peđa Grbin, Ivan Hanžek, Ingrid Antičević Marinović, Sanja Ožić, Damir Rimac, Ivana Saucha, Vladimir Šepčić (predsjednik) i Branko Tušek. Poslove tajnice Komisije obavlja Andreja Šinkec – Hrabar iz stručne službe SDP-a. Redovito ocjenjujući statutarnost akata i odluka SDP-a te, prema potrebi, dajući mjerodavna tumačenja Statuta, Statutarna komisija u svom mandatu između dvije konvencije Stranke održava 27 sjednica.

Izveštajno - tematska konvencija

Na Šestoj izvještajno-tematskoj konvenciji SDP-a, održanoj 22. veljače 2014. u zagrebačkom Privavlju pod geslom Red, rad, rast, sudjelovalo je preko 700 delegata. “Znamo da je ljudima teško i da su mnogi iscrpili financijske zalihe, da polako gube vjeru da može biti bolje, i zbog toga svaki dan radimo samo s jednom mišlju – da ova zemlja dobije novu priliku, da svi zajedno s malo više vjere i optimizma živimo i preživimo ovo vrijeme odricanja”, rekla je potpredsjednica SDP-a Milanka Opačić na Konvenciji posvećenoj osvrtu na postignuća u prvoj polovici mandata Vlade predvođene SDP-om. Tim povodom je predstavljena brošura Pola puta, a Izvješće o radu podneseno na Konvenciji iz nje prenosi tek nekoliko naglasaka:

- “našu Vladu dočekala je nelikvidnost u iznosu od 45 milijardi kuna - u dvije je godine ona smanjena na 34 milijarde;
- u prosincu 2011. godine 205 tisuća radnika nije primalo plaću, niti su im uplaćivani doprinosi - to više nije moguće, a neisplata plaća postala je kaznenim djelom;
- povećali smo zajamčenu minimalnu plaću te podigli neoporezivi dio dohotka kako bismo smanjili porezno opterećenje građana s najnižim prihodima. Porezne smo razrede pravednije raspodijelili;
- otkrili smo 3 milijarde i 300 milijuna kuna skrivenih dugova u zdravstvu. Taj dug treba

sanirati, a to će se učiniti sveobuhvatnom reformom i racionalizacijom zdravstvenoga sustava. Pokrećemo, također, reforme u obrazovnome i znanstvenom sektoru;

- razvijamo projekte Država bez papira i e-građani, pojednostavnjujući administraciju i olakšavajući usluge građanima;

- u javni smo dug preuzeli 9 milijardi kuna dugova brodogradilišta i osigurali opstanak gotovo cijele brodograđevne industrije. Otvorene su mogućnosti spašavanja gotovo deset tisuća radnih mjesta u toj industriji i još desetaka tisuća posredno vezanih uz taj sektor;

- donijeli smo paket zakona i mjera za uvođenje reda u financijskom poslovanju te osobito za uklanjanje barijera investiranju. To je preduvjet gospodarskom oporavku;

- osobiti napori ulažu se u provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, ponajprije za mlade;

- objavili smo Registar branitelja, uređuje se popis birača;

- prikupljeni su zahtjevi za legalizaciju nezakonite gradnje - njih 822.335. Uvedene su e-dozvole, objedinjujemo i pojednostavnjujemo postupak izdavanja dozvola za gradnju;

- donijeli smo novi Zakon o medicinski pomognutoj oplodnji;

- omogućili smo javna okupljanja i prosvjede na Markovu trgu;

- upotrebljavamo sve zakonske mehanizme kako bismo proširili područje slobode i kako bi svatko mogao živjeti u skladu sa svojim uvjerenjima i slobodnim shvaćanjem vlastita identiteta;

- ukinuli smo pravo na povlaštene mirovine za državne dužnosnike. Isplata radničkih mirovina u cijelosti je zajamčena i one su tijekom protekle dvije godine usklađivane s porastom troškova života i plaća. Mirovinski je sustav stabilan, iako ga moramo reformirati. Konačno, uvodimo red u sustav socijalnih naknada;

- izmjenama Zakona o porezu na dobit bankama je omogućeno otpisati dio stambenoga kredita građanima koji imaju problema s otplatom za stan u kojem žive i koji im je jedina nekretnina. Omogućen je i otpis starog duga građana za komunalije i režije u iznosu do 2 tisuće kuna;

- Zakonom o potrošačkom kreditiranju stali smo na kraj samovolji banaka - prosječna kamata za kredite u švicarskim francima smanjena je za 30 posto - mjesečne će rate tako pasti za više od 20 posto;

- neće biti ugroženo pravo na besplatno obrazovanje onih koji žele učiti niti državna pomoć u školovanju socijalno ugroženih;

- u središtu naše politike, uz pitanje zapošljavanja, nalazi se dinamika reformi i promjena, usklađena s mogućnostima našeg društva, kako bi se izbjegli socijalni lomovi i dodatno raslojavanje.”

“Jesmo li zadovoljni rezultatima? I da i ne, ali znamo da smo dali sve od sebe”, rekao je predsjednik SDP-a Zoran Milanović u obraćanju Konvenciji i dodao kako postoji razumijevanje i aktivna suradnja unutar koalicije, a da su nesporazumi gotovo “statistička pogreška”. Naglasio je kako se ovdje radi o procesu koji ima svoje ciljeve, koji se sve više ostvaruju, te najavio druge govornike koji su konkretnije predstavili mjere Vlade i ostvarenja predizbornog Plana 21. Uz predsjednika i potpredsjednicu SDP-a, na Šestoj izvještajno-tematskoj konvenciji govorili su članovi Predsjedništva SDP-a: potpredsjednik Vlade Branko Grčić, član Europske komisije Neven Mimica i ministar prometa, pomorstva i infrastrukture Siniša Hajdaš Dončić, a delegatkinjama i delegatima su se obratili i predstavnici koalicijskih stranaka Vesna Pusić, Silvano Hrelja i Boris Miletić.

Demokracija u SDP-u

Unutarstranačka demokracija prema načelu jedna članica – jedan glas, prema kojem su hrvatske političke stranke dugo vremena bile suzdržane, u SDP-u se primjenjuje prilikom izbora kandidata za predsjednika Republike (12. srpnja 2009. godine). Nakon toga je na unutarstranačkim izborima, održanima 12. svibnja 2012. godine, neposredno izabran i predsjednik stranke, a neposredno se biraju i predsjednice organizacija SDP-a. Proces izbora za organe SDP-a u općinama, gradovima i županijama formalno je započeo 1. rujna 2013. godine, kada su na snagu stupila nova Pravila o izboru organa općinskih, gradskih i županijskih organizacija SDP-a. Predsjedništvo SDP-a je po donošenju Pravila, imenovalo četiri tima, odnosno vijeća za rješavanje prigovora i eventualnih nejasnoća u izbornom postupku. Pripreme za unutarstranačke izbore uključuju i utvrđivanje uvjeta za sudjelovanje članica i članova u izbornome postupku, kao i uvjeta za isticanje kandidatura, stjecanja statusa delegatkinja odnosno delegata konvencija, kao i pripremu odgovarajućih obrazaca. Pravilima su utvrđeni ključni kriteriji: članstvo u SDP-u na dan lokalnih izbora te podmirivanje članarine. Predstavlja to značajan iskorak u odnosu na raniju, ponekad arbitrarnu praksu, koji je većina članica i članova pozdravila.

Izborni procesi na lokalnim i regionalnim razinama započinju u rujnu 2013. godine odlukama organa općinskih, gradskih i županijskih organizacija o raspisivanju izbora. Najveći broj konvencija organizacija SDP-a održava se od sredine listopada do sredine prosinca 2013. godine. U tom su razdoblju vijeća za rješavanje prigovora zaprimila i riješila 60 prigovora, od kojih se 14 odnosilo na postupak kandidiranja, 19 na izbor predsjednika, a 27 na radnje u vezi s održavanjem konvencija. Dvadeset četiri prigovora su prihvaćena, a od izbornih tijela se zatražilo otklanjanje propusta, dok su ostali, uz obrazloženje vijeća, bili neosnovani. Unatoč visokoj razini organiziranosti provedbe unutarstranačkih izbora (o čemu svjedoči i podatak da niti jedan prigovor nije pristigao iz sedam županija), izborni procesi u 38 organizacija – pet gradskih i 33 općinske – nisu održani u Statutom predviđenom roku. Razlozi za to mogu se tražiti u: (1) ostavkama predsjednika organizacija i propustima u raspisivanju izbora; (2) ostavci predsjednika bez prenošenja ovlasti na potpredsjednike; (3) ostavci predsjednika i propustima vodstva županijske organizacije u traženju rješenja za izlaz iz takve situacije; (4) zapuštenom stranačkome radu, kao i (5) nedostatku kandidata koji udovoljavaju propisanim uvjetima, prvenstveno redovitom podmirivanju članarine.

U siječnju 2014. godine Stranka započinje s konsolidacijom stanja u organizacijama SDP-a koje nisu izabrale vodstvo u planiranim rokovima. Dio županijskih organizacija zadužuje se da ostvari uvjete za provedbu unutarstranačkih izbora, dok je u nekim slučajevima jedino rješenje raspuštanje stranačkih organa i imenovanje povjerenika.

U pripremama za Trinaestu izbornu Konvenciju SDP-a, delegatkinje i delegati se biraju glasanjem na konvencijama organizacija SDP-a, a kandidirati se mogu sve članice i članovi koji uredno podmiruju članarinu.⁸

Drugi izravni izbori za predsjednika održani su 2. travnja 2016. godine na 544 biračka mjesta na kojima je upisano 36.987 birača. Glasovalo je ukupno njih 20.898 ili 55,05 posto. U glasačkim kutijama bilo je ukupno 20.887 listića. Važećih glasačkih listića bilo je 20.758, a nevažećih 129. Kandidati za izbor predsjednika/predsjednice SDP-a dobili su sljedeći broj glasova: Zoran Milanović 12.494 ili 60,19 posto, a Zlatko Komadina 8.263 ili 39,81 posto.

⁸ Glavni odbor SDP-a (23. siječnja 2016) Odluka o sazivanju Trinaeste konvencije SDP-a: 12 – 18, <http://www.sdp.hr/wp/wp-content/uploads/2014/04/Odluka-o-sazivanju-13-Konvencije.pdf>, pristupljeno 15. ožujka 2016

Rad Kluba zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru

Sedmi saziv Hrvatskoga sabora

Od konstituiranja sedmog saziva Hrvatskoga sabora, 22. prosinca 2011. godine, do kraja mandata tog saziva, 28. prosinca 2015. godine, Hrvatski sabor održao je 20 plenarnih sjednica (16 redovitih i 4 izvanredne) te je kroz to vrijeme u zasjedanju proveo ukupno 393 radna dana.

Za predsjednika Hrvatskog sabora na početku rada sedmoga saziva izabran je zastupnik SDP-a **Boris Šprem**, a nakon njegove smrti u rujnu 2012. godine Hrvatski sabor na to mjesto izabire zastupnika SDP-a Josipa Leku. Uz predsjednika Hrvatskoga sabora, za potpredsjednike Hrvatskoga sabora izabrani su zastupnici SDP-a Dragica Zgrebec i Nenad Stazić. Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanim 4. prosinca 2011. godine, u sedmi saziv Hrvatskog sabora izabran je 61 zastupnik i zastupnica iz SDP-a – 45 zastupnika i 16 zastupnica – koji čine Klub zastupnika SDP-a i 39,7 posto ukupnog broja zastupnika i zastupnica. Za predsjednika Kluba zastupnika SDP-a izabran je Igor Dragovan, koji tu dužnost obavlja tijekom cijelog mandata, kao i potpredsjednici Kluba Dragica Zgrebec i Šime Lučin. Od ukupno 29 saborskih radnih tijela (odbora), zastupnici SDP-a obnašaju dužnost predsjednika u 10 odbora te dužnost potpredsjednika u 9 radnih tijela. Također, zastupnice SDP-a sudjeluju u radu drugih tijela, odbora i povjerenstava u koja Hrvatski sabor imenuje svoje predstavnike.

Uz zastupnike, u radu Kluba je kao stručna potpora sudjelovalo i četvero državnih službenika: tri savjetnika i jedna tajnica.

Zakonodavne inicijative, interpelacije, zahtjevi

Za mandata sedmog saziva Hrvatskog sabora, Klub zastupnika SDP-a podnio je ukupno 36 prijedloga, od čega 16 prijedloga zakona, 16 odluka, jedan prijedlog zaključka i tri deklaracije, među kojima je važno spomenuti Deklaraciju o članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji kao strateškom interesu Republike. Prethodno je donijeta i odluka o raspisivanju državnog referenduma o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. To je svakako jedan od najvažnijih političkih događaja tijekom ovog saziva Sabora. Sve aktivnosti vezane uz jačanje demokratske legitimnosti Europske unije provodio je saborski Odbor za europske poslove čiji je predsjednik bio zastupnik iz redova SDP-a. Zakon o suradnji Sabora i Vlade u europskim poslovima, koji je temelj za djelovanje hrvatskih institucija u okviru članstva u Uniji, izradio je i Saboru predložio Odbor za Ustav, kojim je također predsjedao naš zastupnik. Tijekom sedmog saziva Sabora Klub zastupnika SDP-a je podnio 33 zakonske i druge inicijative, navedene u sljedećoj tablici.

Jedna od značajnijih inicijativa Kluba bila je i ona za promjenu Ustava Republike Hrvatske, čime bi se u Ustav uvelo nezastarijevanje najtežih zločina te pravila vezana za provedbu državnog referenduma. Međutim, do izmjena Ustava u konačnici nije došlo jer se za inicijativu nije uspjela okupiti dvotrećinska većina svih zastupnika.

Naziv akta	Sjednica	Status
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima	2	donesen
Prijedlog zakona o sustavu državne uprave	2	donesen
Prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave	2	donesen
Prijedlog zakona o Vladi Republike Hrvatske	2	donesen
Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba	2	donesen
Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	2	donesen
Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnim izvršiteljima	2	donesen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika	2	donesen
Prijedlog zakona o izmjenama Ovršnog zakona	2	donesen
Izmjena Deklaracije o temeljnim načelima pregovora za punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji	2	donesen
Prethodna odluka o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji	2	donesen
Prijedlog odluke o raspisivanju državnog referenduma o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji	2	donesen
Deklaracija o članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji kao strateškom interesu Republike Hrvatske	3	donesen
Prijedlog zaključaka o potpori međunarodnoj inicijativi o ustanovljenju 5. studenoga Svjetskim danom romskoga jezika	4	donesen
Prijedlog odluke o izboru Josipa Leke za predsjednika Hrvatskog sabora	5	donesen
Prijedlog odluke o izboru Dragice Zgrebec za potpredsjednicu Hrvatskog sabora	5	donesen
Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u RH	7	donesen
Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj	7	donesen
Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj	7	donesen
Prijedlog zakona o dopuni Zakona o preuzimanju dioničkih društava	8	povučen
Konačni prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u RH	8	donesen
Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske	9	donesen
Prijedlog odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica vezanih uz ubojstvo Stjepana Đurekovića	9	donesen
Prijedlog odluke o proglašenju "Nacionalnog dana Nikole Tesle"	12	donesen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske	14	donesen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor	15	donesen
Prijedlog deklaracije u svezi odluke Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju o privremenom puštanju optuženika Vojislava Šešelja na slobodu	15	donesen
Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor	16	donesen
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu, s Konačnim prijedlogom zakona	17	donesen
Prijedlog odluke o proglašenju "Nacionalnog dana oboljelih od multiple skleroze"	17	donesen
Prijedlog zakona o dopuni Zakona o sprječavanju sukoba interesa	17	donesen
Prijedlog zakona o dopuni Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji	20	donesen
Prijedlog odluke o raspuštanju Hrvatskoga sabora	20	donesen

Nabrojane zakonske inicijative pokazuju kako je Klub zastupnika SDP-a – neovisno o činjenici da je predstavljao vladajuću većinu u Hrvatskome saboru te činjenici da je SDP imao dominantnu ulogu i u izvršnoj vlasti – i sam predlagao određena zakonska rješenja. Pritom je koordinacija i suradnja Kluba zastupnika SDP-a, ali i koalicijskih partnera u Saboru, s Vladom Republike Hrvatske bila dobra te je tijekom cijelog mandata postojala stabilna većina

u Hrvatskom saboru. Potpora Vladi nikad nije dovedena u pitanje, usprkos činjenici da do kraja mandata četvero zastupnika više nije bilo u sastavu Kluba zastupnika SDP-a, zadržali su zastupničke mandate.⁹ Svi zakonski i drugi prijedlozi Vlade Saboru usvajani su u skladu s propisanim procedurama i planovima zakonodavnih aktivnosti – slučajeva parlamentarne blokade Vladinih zakonodavnih prijedloga nije bilo. Suradnja s ostalim strankama, odnosno klubovima zastupnika vladajuće koalicije (HNS, IDS, HSU) bila je partnerska i uvažavajuća, a saborskoj većini potporu su davali i svi zastupnici nacionalnih manjina, odnosno njihovi klubovi zastupnika. Važna inovacija za mandata sedmog saziva Hrvatskog sabora je i novi Poslovnik Hrvatskog sabora kojim je uveden institut godišnjeg izvješća Vlade o svojim aktivnostima te stanju u društvu, koje podnosi predsjednik Vlade.

Zastupničke aktivnosti: pitanja, amandmani, sudjelovanje u raspravama i međuparlamentarnoj suradnji

Zastupnička pitanja predsjedniku i članovima Vlade postavljaju se u dva oblika: tijekom aktualnog prijedpodneva na početku svake redovite sjednice Sabora i pisanim putem.

Prema Poslovníku Hrvatskoga sabora i sukladno broju mandata, SDP je imao pravo na 14 pitanja po sjednici, odnosno aktualnom prijedpodnevu. Zastupnici su u ime Kluba postavili ukupno 340 pitanja, od čega 183 usmena na aktualnom prijedpodnevu i 157 pisanim putem ministrima, Vladi ili njezinom predsjedniku. Veliku pozornost Klub zastupnika pridaje razradi pitanja koja se pripremaju u skladu s aktualnim političkim i društvenim događanjima. Iako je uobičajeno da se oporbenim zastupničkim pitanjima pridaje veća medijska pozornost, SDP-ova pitanja na aktualnom prijedpodnevu nerijetko su odigrala svoju ulogu u isticanju važnosti nekih projekata i prigodi da predstavnici Vlade obrazlože zakonske prijedloge ili provedene mjere Vlade Republike Hrvatske u konstruktivnom dijalogu.

Ne samo kao podupiratelj Vladine politike, nego i njen konstruktivni korektiv, Klub SDP-a je podnio ukupno 205 amandmana na zakonske i druge prijedloge raspravljane u Hrvatskome saboru, a koje je uglavnom predlagala Vlada Republike Hrvatske. Od toga je 137 amandmana, odnosno više od 60 posto, i prihvaćeno. Klub je tako pridonio kvaliteti zakonskih rješenja koje je ponudila Vlada, pokazujući značajan doprinos SDP-a ukupnom političkom radu Sabora i zakonodavnom procesu. Osnovna statistika amandmana koje je podnio Klub zastupnika SDP-a prikazana je u sljedećoj tablici.

Predlagatelj amandmana	Klub zastupnika SDP-a	Zastupnici SDP-a pojedinačno	Ukupno SDP	Ukupno Sabor
Prihvaćen	90	47	137	
Djelomično prihvaćen	0	1	1	
Prihvaćen u izmijenjenom obliku	7	1	8	
Odbijen	0	5	5	
Povučen	12	41	53	
Prethodno konzumiran – prihvaćen	1	0	1	
Prethodno konzumiran – odbijen	0	0	0	
Ukupno	110	95	205	2898

⁹ Riječ je o Mireli Holy, Marini Lovrić Merzel, Željku Sabi te Slavku Liniću.

Tijekom 20 sjednica sedmog saziva zastupnici su se ukupno javili za riječ čak 38 tisuća puta. U 2.657 sati zasjedanja raspravljalo se o 1.515 točaka dnevnog reda, a Klubovi zastupnika zatražili su 201 stanku. Zastupnici i zastupnice SDP-a javili su se za riječ 7.213 puta: u prosjeku 120 javljanja po zastupniku. Pogled na pojedinačne rasprave prema točkama dnevnog reda (bez replika i ispravaka) otkriva da su zastupnice i zastupnici SDP-a raspravljali 942 puta (u prosjeku 15 puta) – odnosno veliku zastupničku aktivnost u raspravama. Iako su mediji, uglavnom, više pozornosti pridavali raspravama vođenim u ime Kluba, i pojedinačne rasprave su izazvale određeni medijski interes, posebno kada se radilo o važnim aktualnostima, poput referenduma, Državnog proračuna ili pitanjima arbitražnog sporazuma o granicama sa Slovenijom. Statističke pokazatelje sudjelovanja u raspravama prikazuje sljedeća tablica.

Sjednica	Obrazloženje predlagatelja	Izjavitelj Odbora	15 minuta u ime Kluba	5 minuta u ime Kluba	Pojedinačna rasprava	Replika	Odgovor na repliku	Ispravak netočnog navoda	Povreda Poslovnika	Ukupno na sjednici
1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
2	11	0	1	0	0	0	0	2	2	16
3	115	4	43	2	118	47	49	22	2	402
4	101	7	71	1	192	112	155	52	11	702
5	54	2	67	1	74	83	82	0	0	363
6	71	3	57	1	49	128	145	0	0	454
7	42	3	61	1	67	125	206	0	3	508
8	114	3	103	3	54	179	161	0	2	619
9	53	8	53	3	64	208	129	0	6	524
10	2	2	56	3	32	178	120	0	0	393
11	0	0	5	0	0	1	3	0	0	9
12	27	4	90	2	85	396	1290	0	4	898
13	39	3	65	2	63	184	142	0	1	499
14	25	4	31	2	26	110	65	0	1	264
15	11	3	44	5	26	94	85	0	4	272
16	33	4	60	5	33	231	152	0	11	519
17	33	8	79	8	49	294	142	0	0	614
18	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
19	0	1	5	1	2	27	10	0	0	46
20	4	0	27	5	8	38	24	0	0	106
Ukupno	739	59	919	45	942	2435	1960	76	38	7213

Budući da predstavljaju parlament države članice Europske unije, zastupnice i zastupnici sedmog saziva pojačano sudjeluju na sastancima međuparlamentarnih grupa prijateljstva s kolegama iz cijelog svijeta. Takvi bilateralni susreti na parlamentarnoj razini pomažu i razvoju kulturnih i gospodarskih odnosa, a predstavljaju platformu za mnoge okrugle stolove, forume i konferencije.

Uglavnom prije početka plenarnih sjednica Sabora, u svrhu utvrđivanja stavova Kluba po pojedinim točkama dnevnog reda, određivanja zastupnika koji će govoriti u ime Kluba i dogovora o drugim aktualnim pitanjima, Klub zastupnika SDP-a sedmog saziva održao je 72 sjednice. Sjednice Kluba se redovito održavaju u Saboru, a ponekad i u sjedištu SDP-a na Iblerovom trgu u Zagrebu. Održan je i veći broj ad hoc sjednica Kluba, obično sazivanih nakon prekida rasprave na plenarnim sjednicama Sabora. Sjednicama su redovito prisustvovali gotovo svi zastupnici i zastupnice, uz određene opravdane izostanke, sukladno njihovim ostalim obvezama u radnim tijelima i izaslanstvima Hrvatskog sabora.

Na sjednicama Kluba redovito sudjeluju predsjednik Vlade Zoran Milanović, potpredsjednici i ministri u Vladi kako bi raspravljali o određenim aktualnim pitanjima, usuglasili stavove i time doprinijeli boljoj suradnji dvaju tijela vlasti, kvalitetnijim odlukama i funkcioniranju institucija.

Osmi saziv

Ovaj dio izvještaja odnosi se na razdoblje od konstituiranja osmog saziva Hrvatskoga sabora, odnosno od 28. prosinca 2015. do 31. ožujka 2016. godine. Prvi pokušaj konstituiranja osmog saziva, 3. prosinca 2015. godine – zbog neuspjela izbora novog predsjednika Sabora – nije uspio, pa je Sabor konstituiran 28. prosinca 2015. izborom Željka Reinera iz HDZ-a za predsjednika s 88 glasova za, 62 suzdržana i jednim glasom protiv. Otad je Sabor održao dvije plenarne sjednice i u zasjedanju proveo 29 radnih dana. U Hrvatskom saboru djeluje 29 radnih tijela u kojima devet SDP-ovih zastupnika obnaša dužnost predsjednika, a 13 dužnost potpredsjednika.

S obzirom na sklapanje koalicijskog sporazuma (sporazuma o suradnji) između HDZ-a, HSS-a, HSLS-a, BUZ-a, HSP AS, M. Bandića i Mosta te pojedinih zastupnika manjina koji su napustili svoje klubove, SDP je u osmom sazivu Hrvatskog sabora oporbena stranka. Predsjednik Kluba zastupnika je Zoran Milanović, potpredsjednici Kluba su dosadašnji potpredsjednici Sabora Dragica Zgrebec i Nenad Stazić, dok je na mjesto potpredsjednice Hrvatskog sabora iz redova oporbe i SDP-a izabrana Milanka Opačić. U ovom sazivu Klub zastupnika SDP-a ima 34 zastupnika i osam zastupnica ili 35,9 posto ukupnog broja zastupnika u Hrvatskom saboru.¹⁰

Uz zastupnike u radu Kluba kao stručna potpora i dalje sudjeluju četvero državnih službenika: tri savjetnika i jedna tajnica.

Zakonodavne inicijative, interpelacije, zahtjevi

U osmom sazivu Hrvatskoga sabora gotovo sve zakonske inicijative pokrenula je oporba, prvenstveno SDP, što pokazuje da smo mnogo aktivniji od aktualne Vlade. SDP je u prva tri mjeseca 2016. godine u proceduru uputio šest prijedloga: tri prijedloga zakona i tri prijedloga odluke. Do kraja ožujka 2016. godine predloženi zakoni i njihov status navedeni su u sljedećoj tablici.

Naziv akta	Sjednica	Status
Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o roditeljskim potporama	1	u proceduri
Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o kaznenom postupku	1	u proceduri
Prijedlog zakona o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju	1	u proceduri

Uz inicijative koje su već upućene u proceduru, Klub zastupnika SDP-a aktivno radi na pripremi brojnih zakonodavnih i drugih inicijativa, odnosno prijedloga koje će se redovno upućivati u proceduru nakon početka zasjedanja treće sjednice Sabora, u travnju 2016. godine. U fokusu tih inicijativa je financiranje političkih aktivnosti, zaštita od nasilja u obitelji, povećanje neoporezivog dijela dohotka, postupak provedbe referenduma, upotreba konoplje u medicinske svrhe, djelovanje Hrvatske gospodarske komore i drugo.

¹⁰ Abecednim redom: Ingrid Antičević Marinović, Vedran Babić, Arsen Bauk, Davor Bernardić, Igor Dragovan, Sabina Glasovac, Peđa Grbin, prof. dr. sc. Branko Grčić, Mario Habek, dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, univ. spec. Domagoj Hajduković, univ. spec. Tihomir Jakovina, Ivo Jelušić, doc. dr. sc. Željko Jovanović, Ivan Klarin, Joško Klisović, Ana Komparić Devčić, Sandra Krpan, Boris Lalovac, Josip Leko, Gordan Maras, Damir Mateljan, Predrag Matić, Zoran Milanović, mr. sc. Orsat Miljenić,

Zastupničke aktivnosti Kluba SDP-a u osmom sazivu Sabora

Do kraja ožujka 2016. godine nije održano niti jedno aktualno prijedpodne, no – u vrijeme zaključenja ovog Izvještaja – Klubu priprema pitanja za početak treće sjednice. Prema Poslovniku i broju mandata, Klub SDP-a ima pravo na 11 pitanja u jednom aktualnom prijedpodnevu. Zasad su zastupnici SDP-a Vladi uputili nekoliko pisanih pitanja, koja su ostala bez zadovoljavajućih odgovora. Budući da se Vladini prijedlozi zakona upućeni u Sabor tijekom prva tri mjeseca 2016. godine ne ističu smislom niti ozbiljnošću, Klub zastupnika SDP-a je amandmane dao samo na Prijedlog Državnog proračuna za 2016. godinu s projekcijama za 2017. i 2018. godinu, i to njih 67 (od ukupno 106 podnesenih), te po jedan amandman na Zakon o obrani i Zakon o nadzoru državne granice. Amandmani SDP-a nisu prihvaćeni. Međutim, Klub zastupnika je Ustavnome sudu podnio zahtjeve za ocjenu ustavnosti triju zakona: Zakona o obrani, Zakona o nadzoru državne granice te Zakona o sanaciji javnih ustanova. Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru održao je tijekom prva tri mjeseca 2016. godine četiri sjednice.

Demokracija u Hrvatskoj: izborni procesi od 2012. do danas

Od svoje Dvanaeste konvencije, SDP je sudjelovao na izborima za Europski parlament (14. travnja 2013. i 25. svibnja 2014.), lokalnim izborima (19. svibnja 2013.), izborima za predsjednika Republike (28. prosinca 2014.), izborima za Hrvatski sabor (8. studenoga 2015.), kao i više prijevremenih lokalnih izbora u jedinicama lokalne i područne samouprave. Referendum o ustavnoj definiciji braka održan je 1. prosinca 2013.

Prvi europski izbori u Hrvatskoj

Kandidacijsku listu i Koalicijski sporazum o zajedničkom izlasku SDP-a, HNS-a i HSU-a na izbore za Europski parlament Glavni odbor SDP-a usvojio je na svojoj četvrtoj sjednici, 16. ožujka 2013. godine: 1. Tonino Picula (SDP), 2. Biljana Borzan (SDP), 3. Marino Baldini (SDP), 4. Oleg Valjalo (SDP), 5. Sandra Petrović Jakovina (SDP), 6. Jozo Radoš (HNS), 7. Marija Ilić (HSU), 8. Sabina Glasovac (SDP), 9. Vedrana Gujić (HNS), 10. Ivica Lukanović (SDP), 11. Melita Mulić (SDP) i 12. Snježana Španjol (SDP).

Te izbore je obilježio slab odaziv: glasovalo je 780.980 birača ili 20,83 posto od 3.748.815 registriranih biračkim popisom. Nevažećih glasačkih listića je bilo 39.572, odnosno 5,07 posto. Naša lista osvojila je 237.778 glasova (32,07 posto) i pet mandata.¹¹ Lista predvođena SDP-ovcima je osvojila najviše glasova u osam županija; u sljedećoj tablici prikazan je pregled izbornih rezultata za šest lista s najvećim brojem glasova.

Županija	Ukupno birača	Važeći listići	HDZ - HSP AS - BUZ	SDP - HNS - HSU	Laburisti	HSS - HSLS	Jakovčić	HDSSB - HDSSD - Zeleni
Zagrebačka	266645	51968	15085	16271	3639	4658	618	344
Krapinsko-zagorska	107922	18436	5842	6086	1551	1177	224	73
Sisačko-moslavačka	156828	30297	10859	9057	1911	1765	377	243
Karlovačka	117396	26169	10143	7440	2310	1001	376	150
Varaždinska	143161	27017	6520	10923	2317	1284	281	111
Koprivničko-križevačka	93847	17419	4279	5842	1188	2719	177	89
Bjelovarsko-bilogorska	101216	20914	6877	6110	1303	2058	222	158
Primorsko-goranska	264973	51043	10548	23437	2998	651	3766	197
Ličko-senjska	47703	9947	5228	2231	292	227	131	33
Virovitičko-podravska	72844	17188	7984	4168	560	674	80	1413
Požeško-slavonska	67961	17096	7271	4395	578	504	82	1675
Brodsko-posavska	141329	27787	11350	6110	777	1669	389	2535
Zadarska	164943	28132	11607	8000	2423	539	389	309
Osječko-baranjska	262188	47692	12226	12783	2076	1071	483	10720
Šibensko-kninska	105997	21305	9080	7622	546	680	215	122
Vukovarsko-srijemska	159320	31343	15195	7423	862	966	216	1828
Splitsko-dalmatinska	399598	70874	28977	22811	2426	1403	1073	929
Istarska	187434	36159	3281	9161	1707	250	16095	102
Dubrovačko-neretvanska	107408	23819	10392	6870	758	1427	744	107
Međimurska	94587	14703	2443	6014	2647	519	136	41
Grad Zagreb	679083	145770	44579	54176	9707	3345	2257	1028
Inozemstvo	0	6330	3888	848	174	59	114	121
Ukupno	3742383	741408	243654	237778	42750	28646	28445	22328

¹¹ Tako su među prvim članovima Europskog parlamenta iz Hrvatske izabrani Tonino Picula, Biljana Borzan, Marino Baldini, Oleg Valjalo i Sandra Petrović Jakovina. Bili su to prvi izbori na kojima su hrvatski birači imali prigodu za preferencijalno glasovanje, a najveći broj preferencijalnih glasova pripao je Toninu Piculi (112.559), zatim Biljani Borzan (17.831) te Jozu Radošu (16.263). Lista HDZ-a, HSP-a AS i BUZ-a osvojila je 243.645 (32,86 posto) glasova i šest mandata, a Hrvatski laburisti 28.646 (3,86 posto) glasova i jedan mandat u Europskom parlamentu.

Lokalni izbori 2013. godine

Prema Zakonu o lokalnim izborima (Narodne novine 144/2012: 5 – 6), predsjednik Vlade Zoran Milanović 11. travnja 2013. donosi odluku o raspisivanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za nedjelju, 19. svibnja 2013. godine. Istoga dana održava se prvi krug izbora za načelnike općina, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike. U Hrvatskoj je ukupno 555 jedinica lokalne samouprave, i to 428 općina i 127 gradova te 20 jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno županija. Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, ima poseban status grada i županije, tako da je u Republici Hrvatskoj sveukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

SDP pripreme za te izbore započinje 15. rujna 2012. godine, kada Glavni odbor donosi zaključak o statutarnoj i političkoj autonomiji organizacija SDP-a prilikom utvrđivanja kandidatkinja i kandidata. Organizacije SDP-a pozvane su “čim prije pristupiti utvrđivanju kandidata za izvršne funkcije i za liste, kao i dogovoru eventualnih koalicija.” Zaključak Glavnog odbora podsjeća da je “koalicijski potencijal SDP-a određen u većoj mjeri koalicijom na državnoj razini, što, međutim, ne isključuje koaliranja s drugim strankama, zavisno od lokalnih potreba.” Rano postavljanje okvira za pripremu lokalnih izbora te otpočinjanje pregovora s potencijalnim koalicijskim partnerima ostavilo je dovoljno vremena za sve odluke koje su lokalne organizacije trebale donijeti. Početkom 2013. godine taj je set odluka Glavni odbor dopunio onima koje se odnose na zamrzavanje izbornih radnji na svim razinama organiziranja SDP-a do završetka izbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (treća sjednica Glavnog odbora, 12. siječnja 2013. godine). Bilo je to nužno kako bi se svi organizacijski i političko-programski naponi Stranke usmjerili pripremi i provođenju kampanje za lokalne izbore, a izborni rezultat maksimizirao. Zaključkom je, također, izražena podrška politikama SDP-a i odlukama SDP-ova Predsjedništva u vezi s lokalnim izborima.

Od ukupno 3.765.353 glasača glasovanju je, kada je riječ o izborima za županijske skupštine i Skupštinu Grada Zagreba, pristupilo 1.622.242 birača, a nevažećih listića bilo je 69.963. Listama SDP-a i njegovih koalicijskih partnera zbirno je pripalo 439.846 glasova, odnosno 281 mandat ili 12 mandata manje nego na lokalnim izborima 2009. godine; od toga broja, u županijske skupštine izabrano je 164 SDP-ovca i SDP-ovke. Za trinaest mandata izabrani su mlađi od 30 godina, a za 53 mandata izabrane su vijećnice. U gradskim vijećima SDP-ovi kandidati osvajaju 441 mandat, sedam više nego na lokalnim izborima 2009. godine, dok je broj od 656 mandata u vijećima općina ostao isti kao i poslije prethodnih izbora. Usporedba broja osvojenih mandata prikazana je u sljedećoj tablici.

	2009			2013		
	Mandati			Mandati		
	Županija	Gradovi	Općine	Županija	Gradovi	Općine
Bjelovarsko-bilogorska	6	18	22	8	20	21
Brodsko-posavska	10	12	33	6	11	30
Dubrovačko-neretvanska	6	14	24	6	13	26
Istarska	3	23	49	5	25	51
Karlovačka	7	24	34	9	23	26
Koprivničko-križevačka	16	28	43	7	16	47
Krapinsko-zagorska	10	17	52	6	24	62
Ličko-senjska	7	8	12	6	9	12
Međimurska	9	15	66	9	13	59
Osječko-baranjska	7	23	13	8	18	20

	2009			2013		
	Mandati			Mandati		
	Županija	Gradovi	Općine	Županija	Gradovi	Općine
Požeško-slavonska	16	20	11	12	1	1
Primorsko-goranska	13	46	56	12	50	53
Sisačko moslavačka	9	19	27	7	21	23
Split ko-dalmatinska	11	47	5	9	52	49
Šibensko-kninska	4	6	6	4	14	9
Varaždinska	8	21	29	7	19	30
Virovitičko-podravska	6	9	25	6	14	28
Vukovarsko srijemska	9	27	35	8	21	36
Zadarska	7	4	20	8	5	24
Zagrebačka	10	43	54	9	42	39
Grad Zagreb	21			12		
Ukupno	195	434	656	164	441	656

Što se tiče rezultata za izvršne funkcije, naši kandidati će biti na tri županske (u odnosu na pet poslije izbora 2009. godine), 27 gradonačelničkih (isto kao i 2009. godine) te 52 načelničke funkcije u općinama (39 poslije prošlih izbora), uz 43 zamjenice i zamjenika gradonačelnice odnosno načelnika općine, kao što je prikazano u nastavku.

		2009			2013		
Županija	Županica	Gradonačelnik	Načelnica	Župan	Gradonačelnica	Načelnik	Zamjenice
Bjelovarsko bilogorska		1			1	2	3
Brodsko-posavska		1	2			2	
Dubrovačko-neretvanska		1	1			2	
Istarska			5		1	7	2
Karlovačka		1	2			2	1
Koprivničko-križevačka		2			1	3	1
Krapinsko-zagorska	1	3	4	1	4	3	4
Ličko-senjska							
Međimurska	1	1	8		1	5	3
Osječko-baranjska		1			2	1	2
Požeško-slavonska		2			1		
Primorsko-goranska	1	6	7	1	5	11	4
Sisačko-moslavačka	1		1	1	2		3
Splitsko-dalmatinska		3	2		5	3	
Šibensko-kninska		1	1			1	
Varaždinska		1			1		16
Virovitičko-podravska			1				
Vukovarsko-srijemska		1	1		1	4	
Zadarska						2	2
Zagrebačka		2	4		2	4	2
Grad Zagreb	1						
Ukupno	5	27	39	3	27	52	43

Do izbora 2013. godine, SDP-ova organizacija se znatno proširila: naše organizacije izlaze na izbore u 390 od 428 općina i svih 128 gradova. Dok na prethodnim lokalnim izborima, 2009. godine SDP nije izašao na izbore u 82 jedinice lokalne samouprave (80 općina te gradovima Drnišu i Skradinu), 19. svibnja 2013. godine taj broj se smanjuje na 38 općina, navedenih u sljedećoj tablici zajedno s brojem birača i glasova koje su u njima osvojile SDP-ove liste na parlamentarnim izborima.

Izborna jedinica	Županija	Općina	Ukupno birača 2015.	Izbori 2011.	Izbori 2015.
2	Bjelovarsko-bilogorska	Štefanje	1575	383	245
2	Zagrebačka	Rakovec	968	266	189
3	Krapinsko-zagorska	Zagorska Sela	865	228	273
4	Osječko-baranjska	Donja Motičina	1339	160	139
4.	Osječko-baranjska	Ernestinovo	1498	290	263
4.	Osječko-baranjska	Gorjani	1339	227	162
4.	Osječko-baranjska	Jagodnjak	672	215	247
4.	Osječko-baranjska	Podravska Moslavina	965	106	71
4.	Osječko-baranjska	Punitovci	1201	145	201
4.	Osječko-baranjska	Viljevo	1451	182	138
4.	Osječko-baranjska	Vuka	1013	153	121
5.	Brodsko-posavska	Klakar	1903	219	189
5.	Brodsko-posavska	Slavonski Šamac	1983	281	294
5.	Brodsko-posavska	Vrbje	2025	196	140
5.	Vukovarsko-srijemska	Lovas	978	117	75
5.	Vukovarsko-srijemska	Negoslavci	82	41	22
5.	Vukovarsko-srijemska	Tompojevci	1015	205	102
8.	Istarska	Funtana - Fontane	795	265*	91
8.	Istarska	Kanfanar	1246	499*	170
8.	Istarska	Karojba	1200	414*	109
8.	Istarska	Lanišće	317	92*	34
8.	Istarska	Lupoglav	772	386*	68
8.	Istarska	Sveti Petar u Šumi	854	246*	87
8.	Primorsko-goranska	Dobrinj	2234	586	517
9.	Splitsko-dalmatinska	Hrvace	3229	254	209
9.	Splitsko-dalmatinska	Muč	3152	389	282
9.	Splitsko-dalmatinska	Otok	4488	341	220
9.	Šibensko-kninska	Biskupija	360	162	90
9.	Šibensko-kninska	Civljane	100	24	27
9.	Šibensko-kninska	Ervenik	148	83	45
9.	Šibensko-kninska	Kijevo	355	7	10
9.	Šibensko-kninska	Kistanje	1225	421	164

* U koaliciji s IDS-om.

Izborna jedinica	Županija	Općina	Ukupno birača 2015.	Izbori 2011.	Izbori 2015.
9.	Šiben kninska	Primošten	2652	319	297
9.	Šibensko-kn nska	Ružić	1332	48	44
9.	Šibensko-kninska	Unešić	1373	58	45
9.	Zadarska	Poličnik	4222	412	309
10.	Dubrovačko-	Janji a	574	85	120

Prijevremeni lokalni izbori

Od prošle Konvencije SDP-a do danas u Hrvatskoj su iz različitih razloga provedeni prijevremeni izbori u 67 jedinica lokalne i područne samouprave. Prijevremeni izbori za članove Gradskog vijeća Promine održani su 17. lipnja 2012. godine, a SDP-ova lista je, od 567 važećih glasova, osvojila 38. Na prijevremenim izborima za gradonačelnika Drniša, 27. siječnja 2013. godine nije sudjelovao SDP-ov kandidat. Pet mjeseci poslije redovnih, 13. listopada se ponavljaju izbori za Općinska vijeća u Sopju i Ivanskoj (SDP osvaja po jedan vijećnički mandat) te za načelnika Općine Karlobag. Zbog nedonošenja proračuna, prijevremeni izbori 23. ožujka 2014. godine za gradonačelnice i gradska vijeća održavaju se u Đurđevcu, Kutjevu i Glini, a za načelnike općine i općinska vijeća u Čavlima, Tuhelju i Zadvarju. S 1.019 glasova (od 3190) naša lista osvaja većinu u Vijeću Kutjeva, kao i u Čavlima (1.444 od 2.929) i Tuhelju (557 od 1.188). Na izravnim izborima naši kandidati pobjeđuju u Glini (2.068 od 4.034 glasa), Čavlima (1.764 od 2.948) i Tuhelju (684 od 1.232 glasa). Do kraja 2014. godine prijevremeni izbori se održavaju još u gradovima Vukovaru, Slunju i Vrgorcu, općinama Lovincu, Sunji, Netretiću, Bibinju, Preseci, Čemincu, Koprivničkom Ivancu i Tovarniku te Sisačko-moslavačkoj županiji. Za ilustraciju SDP-ovih rezultata, od ukupno 75 tisuća glasova, naši kandidati i liste osvajaju nešto više od 28 tisuća.

Prijevremeni lokalni izbori održavaju se tijekom 2015. godine u 19 jedinica lokalne samouprave: gradovima Sv Ivanu Zelini, Zlataru (dvostruka pobjeda: na izborima za gradonačelnika i Gradsko vijeće), Pagu (također), Rabu, Hvaru (također dvostruka pobjeda), Omišu, Korčuli (većina u Vijeću), Dubrovniku (dvostruka pobjeda), Vrgorcu i Novom Marofu te općinama Rugvica, Semeljci, Kukljica, Čaglin, Gundinci, Milna, Strahoninec, Petlovac, Lumbarda i Glina.

Tijekom 2016. godine, 20. ožujka su provedeni prijevremeni izbori u gradovima Nova Gradiška (SDP-ova lista za Gradsko vijeće osvojila 1.605 od 4.642 glasa) i Novalja (tek 276 od 2.328 glasova) te općinama Cestica, Gvozd, Kalnik, Kolan, Ližnjan, Matulji i Ražanac. Toga dana SDP odnosi dvostruku pobjedu u općinama Cestica (načelnik Mirko Korotaj ispred SDP i HNS-a) i Kalnik (načelnik Mladen Kešer, SDP, HSU i HNS) te osvaja većinu u Vijeću općine Matulji, gdje kandidat SDP-a i HSU-a Mario Ćiković dva tjedna kasnije pobjeđuje u drugom krugu izbora za načelnika općine. U drugom krugu izbora za gradonačelnika Nove Gradište, također 3. travnja 2016. godine, pobjeđuje kandidat SDP-a i Hrvatskih laburista Vinko Grgić s 51,65 posto osvojenih glasova.

Referendum 2013. godine

Povodom zahtjeva Građanske inicijative "U ime obitelji" o ustavnoj definiciji braka, 1. prosinca 2013. godine održan je državni referendum o ustavnoj definiciji braka. Poslije Referenduma o statusu Republike Hrvatske 19. svibnja 1991. i Referenduma o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji 22. siječnja 2012. godine, to je treći referendum, održan prema odluci Hrvatskog sabora od 8. studenoga 2013. godine, na osnovi prikupljenih 749.316 potpisa građana.

Od 3 milijuna i 791 tisuću registriranih birača na referendum se odazvalo 1.436.835 (37,9 posto), a nevažećih listića bilo je 8.196 (0,57 posto). Za odluku da se u Ustav unese odredba po kojoj je brak životna zajednica žene i muškarca glasovalo je 946.433 (66,87 posto), a protiv 481.534 (33,51 posto). Predsjednik SDP-a Zoran Milanović poslije glasovanja je izjavio: "Ovaj ružni referendum, danas to mogu reći, prikrivena je homofobija", dok je epilog donio Zakon o životnom partnerstvu osoba istoga spola, koje će uživati ista prava kao i bračni partneri (osim prava na posvajanje djece), dokazujući još jednom predanost SDP-a obrani i afirmaciji ljudskih prava. Na prijedlog Vlade, Hrvatski sabor Zakon je usvojio 15. srpnja 2014. godine, sa 89 glasova za i 16 glasova protiv. Rezultati referenduma po županijama su sljedeći:

Županija	Broj birača	Izašlo na referendum	Za	Protiv
Bjelovarsko-bilogorska županija	101.963	32.102	22.539	9.377
Brodsko-posavska županija	141.318	46.88	37.409	9.183
Dubrovačko-neretvanska županija	108.56	44.461	34.286	9.86
Istarska županija	188.845	59.483	24.427	34.634
Karlovačka županija	117.383	41.658	28.633	12.733
Koprivničko-križevačka županija	95.272	30.944	21.232	9.552
Krapinsko-zagorska županija	109.529	33.129	23.754	9.147
Ličko-senjska županija	47.645	12.005	9.544	2.379
Međimurska županija	95.996	29.657	16.138	13.329
Osječko-baranjska županija	263.073	89.991	64.078	25.437
Požeško-slavonska županija	68.364	23.879	18.828	4.886
Primorsko-goranska županija	268.981	95.735	44.178	51.028
Sisačko-moslavačka županija	155.929	46.749	32.046	14.413
Splitsko-dalmatinska županija	405.274	176.712	137.281	38.343
Šibensko-kninska županija	106.405	35.36	26.216	8.915
Varaždinska županija	146.011	50.226	30.885	18.985
Virovitičko-podravska županija	73.296	23.337	17.38	5.806
Vukovarsko-srijemska županija	160.278	49.67	40.128	9.226
Zadarska županija	165.572	55.922	42.342	13.169
Zagrebačka županija	271.178	107.814	75.274	31.927
Grad Zagreb	686.646	337.639	188.757	146.859
Inozemstvo	13.482	13.482	11.078	2.346
Ukupno	3.791.000	1.436.835	946.433	481.534

Europski izbori 2014. godine

Na redovitim izborima u osmi saziv Europskog parlamenta Hrvatskoj je pripalo 11 predstavnika (od 751). Na sedmoj sjednici, 22. ožujka 2014. godine, Glavni odbor utvrđuje zajedničku listu SDP-a, HNS-a, IDS-a i HSU-a: 1. Neven Mimica (SDP), 2. Biljana Borzan (SDP), 3. Jozo Radoš (HNS), 4. Ivan Jakovčić (IDS), 5. Tonino Picula (SDP), 6. Oleg Valjalo (SDP), 7. Višnja Fortuna (HSU), 8. Sandra Petrović Jakovina (SDP), 9. Marin Vučić (HNS), 10. Karolina Leaković (SDP), 11. Milorad Pupovac (SDSS, Srpsko narodno vijeće).

Odaziv na izbore 25. svibnja 2014. godine bio je nešto bolji nego na prethodnima: glasovalo je 950.980 od 3.767.343 birača, odnosno 25,24 posto. Nevažećih je bilo 29.076 glasačkih listića (3,06 posto), a lista SDP-a i koalicijskih partnera osvojila je 275.904 glasa (29,93 posto), odnosno 38.126 glasova više nego godinu ranije. Međutim, broj osvojenih mandata je za jedan manji, tako da su u Europski parlament izabrani Tonino Picula (SDP, 132.792 preferencijalna glasa), Biljana Borzan (SDP, 8.352 preferencijalna glasa), Jozo Radoš (HNS, 15.478 preferencijalnih glasova) i Neven Mimica (SDP, 22.450 preferencijalnih glasova), kojeg je po prelasku

	Ukupno birača	Važeći listići	HDZ, HSS, HSP AS, BUZ, ZDS, HDS	SDP, HNS, IDS, HSU	Orah	HDSSB, ABH, A - HSS, HRAST, HSP, HZ, OS, ZZH	Laburisti	NF, HSLs, PGS, RI
Zagrebačka	270703	62814	26714	15468	7210	4173	2992	1456
Krapinsko-zagorska	109150	23844	9656	6511	2294	827	2073	546
Sisačko-moslavačka	153221	36697	16651	9790	2901	2185	1550	1239
Karlovačka	116128	31922	15001	7982	2505	1174	2239	567
Varaždinska	145836	32355	10977	11751	3439	1475	1674	634
Koprivničko-križevačka	95063	20932	9149	5845	2135	1180	816	338
Bjelovarsko-bilogorska	101491	23059	10050	6326	2092	1231	1009	738
Primorsko-goranska	268404	59477	16635	24869	7699	2069	2015	1835
Ličko-senjska	47055	13042	7576	2939	644	496	167	350
Virovitičko-podravska	72663	18544	10156	4060	1187	1316	377	295
Požeško-slavonska	67802	18843	9705	4520	1251	1338	455	310
Brodsko-posavska	140447	33659	18087	6775	2410	2665	637	726
Zadarska	164631	36472	19015	9840	2396	1726	599	556
Osječko-baranjska	261167	60295	23507	14840	4471	9888	1857	1089
Šibensko-kninska	105330	28347	13720	9294	1505	1656	320	451
Vukovarsko-srijemska	159012	38372	20081	10499	1870	2091	764	656
Splitsko-dalmatinska	404567	100382	48158	25991	6260	10982	1640	2068
Istarska	188181	43559	5521	26474	4702	877	1662	753
Dubrovačko-neretvanska	108358	29632	14717	7940	1939	1428	403	1642
Međimurska	95927	19055	4578	6970	1853	642	2158	446
Grad Zagreb	685647	184123	67506	56578	25742	13637	5871	5322
Inozemstvo	6560	6479	4684	642	301	381	85	81
Ukupno	3767343	921904	381844	275904	86806	63437	31363	22098

¹² Lista HDZ-a, HSS-a, HSP-a AS, BUZ-a, ZDS-a i HDS-a osvojila je 381.844 (41,42 posto) glasova i šest mandata, a Orah 86.806 (9,42 posto) glasova i jedan mandat u Europskom parlamentu.

na funkciju povjerenika Europske komisije za međunarodnu suradnju i razvoj u Parlamentu zamijenio Ivan Jakovčić (IDS, 21.380 preferencijalnih glasova).¹² Lista predvođena SDP-ovcima je osvojila najviše glasova u pet županija; u tablici je prikazan pregled izbornih rezultata za šest lista s najvećim brojem glasova.

Predsjednički izbori

Glavni odbor SDP-a na svojoj devetoj sjednici 6. rujna 2014. godine podupire kandidaturu našeg bivšeg člana Ive Josipovića na izborima za predsjednika Republike koji će se – prema odluci Vlade – održati 28. prosinca. Iako se cijela politička strategija određuje eksterno, članovi SDP-a aktivno sudjeluju u prikupljanju potpisa i kampanji koja će uslijediti, dok Stranka osigurava i značajnu materijalno-financijsku potporu. Tadašnjeg predsjednika i našeg kandidata za drugi mandat također su podržali HNS, IDS, HSU, Hrvatski laburisti, Orah i još 11 ostalih stranaka. U prvom krugu glasovalo je 1.787.928 (47,12 posto) od 3.794.293 registriranih birača; broj nevažećih listića bio je 27.791 (1,56 posto), a Ivo Josipović osvojio je 687.678 (38,46 posto) glasova, ispred kandidatkinje HDZ-a i još sedam stranaka Kolinde Grabar Kitarović sa 665.379 glasova (37,22 posto) i još dva kandidata: Ivana Sinčića ispred Živog zida sa 293.570 (16,42 posto) i Milana Kujundžića – bivšeg člana HDZ-a – koji osvaja 112.585 (6,30 posto) glasova.

Drugi krug glasovanja održava se 11. siječnja 2015. godine, a naš kandidat osvaja 1.082.436 (49,26 posto) glasova, odnosno za 32.509 manje od Kitarović koja – s osvojenih 1.114.945 (50,74 posto) glasova – postaje četvrtom predsjednicom Republike. Birački popis u drugom krugu glasovanja bio je nešto veći, nego u prvom: 3.825.242. Glasovanju je pristupilo 2.258.887 građana (59,05 posto), dok je nevažećih listića bilo 60.728 (2,69 posto).

Rezultati po županijama prikazani su u sljedećoj tablici.

Županija	Registrirano birača	Važeći listići	Josipović	Kitarović
Bjelovarsko-bilogorska	101897	57568	28722	28846
Brodsko-posavska	141045	75398	30470	44928
Dubrovačko-neretvanska	109308	63207	26566	36641
Grad Zagreb	692780	416863	216290	200573
Istarska	189129	103040	81888	21152
Karlovačka	116112	68089	30017	38072
Koprivničko-križevačka	95720	54923	29344	25579
Krapinsko-zagorska	110082	63250	33492	29758
Ličko-senjska	46979	27163	8933	18230
Međimurska	96666	56864	41283	15581
Osječko-baranjska	262467	145461	67638	77823
Požeško-slavonska	68143	40411	17631	22780
Primorsko-goranska	269622	146514	90361	56153
Sisačko-moslavačka	152890	82046	37967	44079
Splitsko-dalmatinska	410038	240705	91174	149531
Šibensko-kninska	105511	57351	23475	33876
Varaždinska	147026	87883	56443	31440
Virovitičko-podravska	73188	43626	20287	23339
Vukovarsko-srijemska	159514	86467	35024	51443
Zadarska	166194	84959	35226	49733
Zagrebačka	273728	158565	76914	81651
Inozemstvo	37203	37028	3291	33737
Ukupno	3825242	2197381	1082436	1114945

Izbori za Hrvatski sabor

Pripreme Stranke za parlamentarne izbore, kao što je već uobičajeno još od izbora 2007. godine, započinju imenovanjem koordinatora u izbornim jedinicama. Na devetoj sjednici Glavnog odbora, 6. rujna 2014. godine, na najodgovornije dužnosti u deset izbornih jedinica imenovani su:

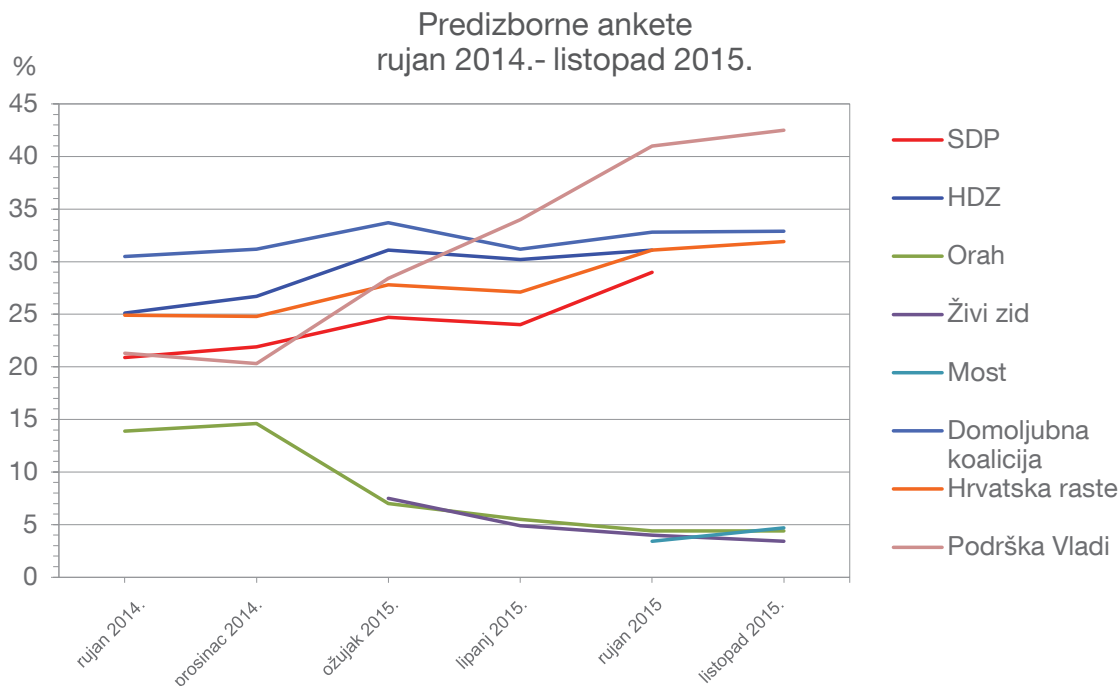
1. Davor Bernardić,
2. Vedran Babić,
3. Mario Habek,
4. Domagoj Hajduković,
5. Zdravko Ronko,
6. Rajko Ostojić,
7. Damir Mateljan,
8. Željko Jovanović,
9. Ivan Klarin,
10. Darko Parić.

Niz komunikacijskih aktivnosti – o kojima se detaljnije izvještava u poglavlju Komunikacija s javnošću i predizborne kampanje – od rujna 2014. prethode formiranju Izbornog centra u čijem radu sudjeluje deset koordinatora – prema odluci koju Glavni odbor donosi u ožujku 2015. godine – a njegovim radom rukovodi glavni tajnik SDP-a Igor Dragovan. Izborni centar – na osnovi rezultata predsjedničkih izbora – određuje ciljeve, izražene u broju glasova koji je potrebno osvojiti na svakom biračkom mjestu, i koordinira ustrajnim radom tijekom izborne godine. Taj rad se sastoji od organizacije tematskih tribina na kojima se članovima i simpatizerima Stranke prezentiraju ključne politike i poduzete mjere¹³, edukacijskih aktivnosti za organizatore i ključne komunikatore u kampanji po izbornim jedinicama – za tu svrhu je pripremljen posebni Priručnik za provedbu – i terenske kampanje Siguran glas, a mnogobrojne komunikacijske aktivnosti se intenziviraju¹⁴.

Predizborne ankete – u mjeri koliko im je za vjerovati – bilježe porast afilijacije birača SDP-u (sa 20,9 posto u rujnu 2014. na 29 posto godinu kasnije), koaliciji koju okuplja (sa 24,9 posto u rujnu 2014. na 31,9 posto u listopadu 2015. godine) i – ponajviše – radu Vlade. Dok je podršku Vladi u rujnu 2014. godine iskazivalo tek 21,3 posto sudionika ankete, mjesec prije izbora taj udio je narastao na 42,5 posto.

¹³ Tribine i različita događanja održavaju se u sljedećim gradovima: Zabok, Split, Supetar, Makarska, Šibenik, Zadar, Beli Manastir, Umag, Zagreb, Koprivnica, Omiš, Osijek, Varaždin, Pula, Petrinja, Rijeka i Samobor.

¹⁴ Vidi u poglavlju Komunikacija s javnošću i predizborne kampanje, dalje u ovom Izvještaju.

Izvor: CRO-demoskop, mjesečno istraživanje političkih preferencija agencije Promocija plus, n=1300

Za taj uspjeh zaslužne su sve SDP-ovke i SDP-ovci, od članova Vlade do marljivih aktivista u pozivnom centru i online-timu, no najveću zahvalnost Stranka vjerojatno duguje koordinatorima aktivnosti po biračkim mjestima. Na savjetovanju posvećenom planiranju priprema za izbore, održanom u travnju 2015. u Tuhelju, dogovoreno je provođenje aktivnosti pod nazivom Siguran glas. Aktivnost Siguran glas zamišljena je kao terenska kampanja SDP-a u koju će biti uključen velik broj aktivista s ciljem identifikacije što većeg broja potencijalnih i sigurnih glasača SDP-ove koalicije. Koordinatorima rada u izbornim jedinicama dobili su zadatak odrediti i educirati koordinateure za svih 6197 biračkih mjesta u Republici Hrvatskoj. Zadatak tih koordinatora biračkih mjesta bio je, uz pomoć ostalih članova i simpatizera SDP-a, u svojim lokalnim sredinama identificirati birače sklone SDP-u, odnosno SDP-ovoj koaliciji, a zatim ih informirati o politikama i aktivnostima SDP-a te, napokon, motivirati za izlazak na izbore. U kontaktiranju potencijalnih i sigurnih birača korištene su razne metode, ovisno o dostupnim podacima. Središnji pozivni centar SDP-a Hrvatske i lokalni pozivni centri po izbornim jedinicama telefonski su kontaktirali potencijalne simpatizere, informirali ih o predizbornim aktivnostima i pokušali ih motivirati na izlazak na izbore. Dio simpatizera kontaktiran je putem e-maila i SDP-ovog newslettera. Potencijalnim simpatizerima, tamo gdje je to bilo moguće, pristupilo se i podjelom tiskanih promotivnih materijala i pisama na kućnu adresu. SDP-ovi aktivisti i kandidati kontaktirali su identificirane potencijalne glasače i osobno, metodom od vrata do vrata.

Ukupno, u kampanji Siguran glas sudjelovalo je oko pet tisuća koordinatora biračkih mjesta. Neki od njih su ciljane brojeve glasova ostvarili i premašili, neki nisu, ali svi su osvarili značajne iskorake u prepoznavanju i prihvaćanju politika SDP-a. Na 87 posto svih biračkih

mjesta aktivno je provedena identifikacija potencijalnih i sigurnih birača, dok na ostalih 13 posto biračkih mjesta koordinatori nisu aktivno provodili identifikaciju birača ili nisu uopće imenovani. Kampanja Siguran glas urodila je identifikacijom oko 700 tisuća novih, što potencijalnih, što sigurnih birača SDP-a, ne računajući članove SDP-a i simpatizere identificirane ranije. Tijekom predizbornih aktivnosti jednom ili više puta izravno je kontaktirano s oko 90 posto identificiranih potencijalnih i sigurnih glasača.

Među mnogobrojnim aktivnostima u kampanji se izdvaja organizacija motivacijskog skupa za članove SDP-a 26. rujna 2015. godine u zagrebačkom Domu sportova.

“Idemo po pobjedu, bit će teško, ali ne smijemo dopustiti mogućnost da Hrvatsku ponovno vode ljudi koji jedva čekaju da ju ščepaju za gušu, isti ljudi, ista lica i isti običaji koji su doveli do kaosa 2011. Tome se treba suprotstaviti i zato je moja poruka toliko važna i vjerujem jasna. Hrvatska raste, ospori ako možeš! Nema povratka na staro! Izadi i bori se, u ovom gradu ima mjesta za sve nas, ali samo jedna Vlada može biti i to je naša Vlada”, poručio je tisućama članica i članova SDP-a iz cijele Hrvatske predsjednik Stranke Zoran Milanović u Domu sportova.

“Moja poruka Beču i Milanu je: vratite novce koje ste izveli iz Hrvatske,” poručio je Boris Lalovac bankama i svima onima koji građane žele ostaviti u dužničkom ropstvu. “Obraz nismo izgubili, a nećemo ni vlast,” rekla je potpredsjednica Stranke Milanka Opačić, istaknuvši da je između mnogih mjera koje je Vlada predvođena SDP-om donijela najvažnije to što su sve u duhu prave socijaldemokracije i solidarnosti. “Jasno je da smo odradili dobar posao. Hrvatska je izašla iz krize, našim radom i poštenjem i to nitko ne može osporiti,” zaključila je Opačić. Uslijedilo je niz manjih motivacijskih skupova, uglavnom u Dalmaciji i Slavoniji, dok su veći skupovi održani u Dubrovniku, Makarskoj, Zaboku, Virovitici, Osijeku, Slavanskom Brodu i Vukovaru.

Glavni odbor u srpnju podupire formiranje koalicije koja će se kasnije nazvati Hrvatska raste. Koalicijski sporazum SDP-a, HNS-a, Hrvatskih laburista, HSU-a, A-HSS-a te Zagorske stranke o zajedničkom izlasku na parlamentarne izbore potpisan je 8. rujna 2015. u Varaždinu¹⁵. “Koalicija smo glave i srca, volimo Hrvatsku i dajemo državi sve što možemo. Građani su nam na prvom mjestu, na drugom mjestu, a trećega nema. Uveli smo red, ostvarujemo rast i moramo tako nastaviti dalje. Hrvatska raste i nema povratka na staro”, izjavio je tom prigodom predsjednik Stranke Zoran Milanović. Glavni odbor SDP-a 17. listopada donosi odluku o kandidatskim listama za zastupnike i zastupnice u Hrvatskom saboru. Od 140 kandidatkinja i kandidata, 45 predstavlja stranke koalicije (23 iz HNS-a, 10 iz HSU-a, 8 iz Hrvatskih laburista i 4 iz Autohtone hrvatske seljačke stranke), dok je iz SDP-a 95, uključujući nositelje svih deset lista:

1. Zoran Milanović, 2. Josip Leko, 3. Siniša Hajdaš Dončić, 4. Domagoj Hajduković, 5. Zdravko Ronko, 6. Boris Lalovac, 7. Milanka Opačić, 8. Željko Jovanović, 9. Ranko Ostojić i 10. Ante Kotromanović¹⁶

Šesnaestodnevna “izborna promidžba”, određena Uputama Državnog izbornog povjerenstva¹⁷, započinje 22. listopada 2015. godine skupom na otvorenom u Rijeci. Slijedi niz aktivnosti predsjednika SDP-a, još dva velika skupa na otvorenom održavaju se u Splitu i Zagrebu, a manji u Jastrebarskom, Karlovcu i Bjelovaru. Uz to, održavaju se i veći predizborni skupovi u zatvorenim prostorima u Čakovcu, Sisku, Samoboru, Daruvaru, Velikoj Gorici, Kutini, Koprivnici, Šibeniku, Zadru i Puli.

Početkom rujna 2015. godine sastavnim dijelom Izbornog centra postaje i tim za pravnu pomoć i nadzor izbora, u sastavu Peđa Grbin, Sandra Petrović Jakovina, Alen Čičak i Stjepan Mikulandrić, koji je imao zadaću koordinirati i provoditi postupak edukacije članova

¹⁵ IDS će se koaliciji priključiti poslije izbora; Glas Istre (17. studenoga 2015) IDS podržao koaliciju Hrvatska raste, http://www.glasistre.hr/vijesti/pula_istra/ids-podrzao-koaliciju-hrvatska-raste-514569, pristupljeno 15. ožujka 2016. godine.

¹⁶ Vidi <http://www.sdp.hr/aktualno/kandidati-i-kandidatkinje-sdp-a-za-zastupnike-i-zastupnice-u-hrvatskom-saboru/>, pristupljeno 15. ožujka 2016. godine.

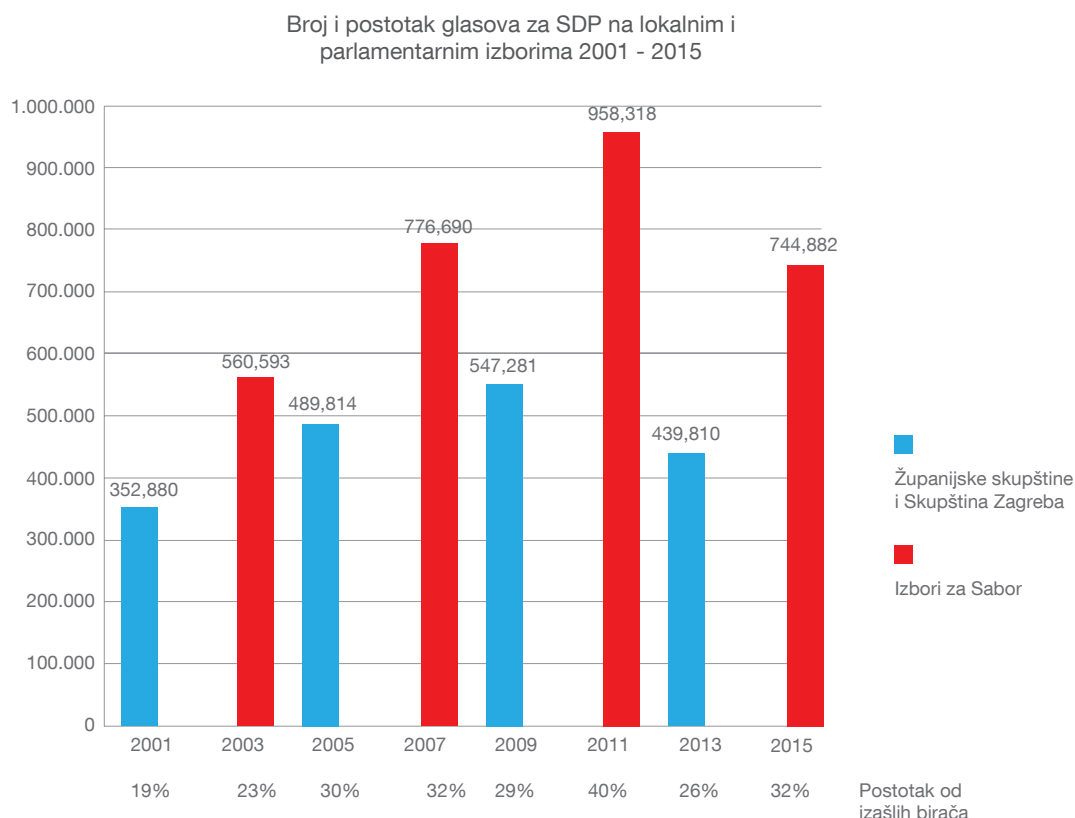
izbornih tijela, komunikacije s Državnim izbornim povjerenstvom te savjetovanja i pripreme podnesaka nadležnim tijelima u slučaju povreda izbornog postupka. U svrhu organiziranog nadzora biračkog postupka odlučeno je da u izbornim tijelima mogu sudjelovati samo oni članovi i/ili simpatizeri Stranke koji su prethodno prošli odgovarajuću edukaciju u kojoj su upoznati s pravnim okvirom izbornog postupka i praktičnim uputama za rad u izbornim tijelima. U svrhu te edukacije i kasnije koordinacije rada naših predstavnika u izbornim tijelima u svakoj je izornoj jedinici određeno desetak osoba. U postupku pripreme i provođenja edukacije stožeri u izbornim jedinicama angažirali su ukupno 105 edukatora-trenera koji su 19. rujna 2015. godine prošli edukaciju za trenere na Iblerovom trgu. Za njih su pripremljeni posebni materijali, kao i praktične upute za članove koji su sudjelovali u radu izbornih tijela. Nakon dogovora s koalicijskim partnerima, u neposrednom nadzoru izbora SDP je sudjelovao sa 1.177 članova u izbornim povjerenstvima i 13.642 člana biračkih odbora na 6.687 biračkih mjesta. Kako bi se osigurala pokrivenost svih biračkih mjesta, kao dodatni osigurač je angažirano i oko 760 promatrača. Organizirani su također i mobilni timovi za prijevoz birača te ispomoc članovima biračkih odbora: ukupno oko 310 timova sa prosječno 2 člana po timu.

	Domoljubna koalicija	Hrvatska raste	Most	Živi zid	Bandić Milan 365	IDS	Orah	Naprijed Hrvatska/Reformisti	HDSSB
1	60697	91262	42880	7895	10656		7815	2365	
2	76461	76461	30097	10471	18164		3744	1440	
3	50578	101594	16339	10871	4066		3917	13314	
4	67805	55077	20156	9379	1992		2799	1613	21844
5	88760	49268	22069	7571	4310		2208	2411	8594
6	66096	70925	28002	8851	11456		4060	3583	
7	81092	88102	39854	14690	13485		5071	2138	
8	37356	80467	22432	11013	5574	42193	4553	3634	
9	116195	60944	35473	7244	2923		2435	1931	
10	101586	70782	45151	6892	1675		2228	2144	
Σ	746626	744882	302453	94877	74301	42193	38830	34573	30438
%	34	34	14	4	3	2	2	2	1
Mandati:									
1	4	7	3						
2	6	5	2		1				
3	4	8	1					1	
4	6	5	1						2
5	8	4	2						
6	5	6	2		1				
7	5	6	2	1					
8	3	7	1			3			
9	8	4	2						
10	7	4	3						
Σ	56	56	19	1	2	3	0	1	2

¹⁷ Državno izborno povjerenstvo (5. listopada 2015) Obvezatne upute broj Z I: Redoslijed izbornih radnji i tijek rokova, [http://www.izbori.hr/izbori/ws.nsf/542D2DF8E060334AC1257ED5005C58AF/\\$FILE/Obvezatne_upute_broj_Z_I_-_redoslijed_izbornih_radnji_i_tijek_rokova.pdf](http://www.izbori.hr/izbori/ws.nsf/542D2DF8E060334AC1257ED5005C58AF/$FILE/Obvezatne_upute_broj_Z_I_-_redoslijed_izbornih_radnji_i_tijek_rokova.pdf), pristupljeno 15. ožujka 2016. godine.

Uz dežurstva u izbornim jedinicama i na Iblerovom trgu – kako bi se pravovremeno reagiralo na uočene povrede izbornog postupka – posebna pažnja je posvećena osjetljivim izbornim mjestima izvan granica Hrvatske, u Banja Luci, Mostaru, Sarajevu i Tuzli, s ukupno 67 članova biračkih odbora.

Na izborima 8. studenoga 2015. godine glasovalo je 2.237.895 (62,8 posto) od 3.563.397 birača registriranih u deset izbornih jedinica u Hrvatskoj. Od 28.944 registriranih birača u 11. izbornoj jedinici glasovali su svi, dok je na izborima u 12. izbornoj jedinici glasovalo 37.564 (19,12 posto) od 196.447 birača. Liste SDP-ove koalicije Hrvatska raste osvojile su ukupno 744.882 glasa (33,91 posto), a IDS još 42.193 glasa (1,92 posto),¹⁸ odnosno ukupno 59 mandata.

Uz potporu osam zastupnika nacionalnih manjina¹⁹ i jednog zastupnika Reformista, koalicija Hrvatska raste poslije izbora raspolaže sa 68 mandata podrške predsjedniku SDP-a Zoranu Milanoviću. Međutim, budući da je za sastavljanje vlade potrebna većina od 76 zastupnika, predstavnici obje koalicije – Hrvatska raste i Domoljubne koalicije – 11. studenoga 2015. započinju pregovore s Mostom.

¹⁸ Domoljubna koalicija predvođena HDZ-om u deset izbornih jedinica je prikupila 746.626 (33,99 posto), a Most 302.453 (13,77 posto) glasova. Uz tri mandata iz 11. izborne jedinice Domoljubna koalicija se po broju mandata (59) izjednačila s koalicijom Hrvatska raste i IDS-om. Most je osvojio 19 mandata.

Polazeći od predizborne izjave²⁰ kako poslije izbora neće koalirati ni s HDZ-om, niti sa SDP-om, Most nastupa predlažući tripartitnu vladu i smjernice za tzv. reforme. SDP i koalicija Hrvatska raste odgovorile su na te prijedloge svojim programskim stavovima²¹ i pozivom čelniku Mosta da prilikom konstituirajuće sjednice preuzme dužnost predsjednika Sabora. “S obzirom na to da je gospodin Petrov na čelu Mosta, u njegovo ime nastupa, mi ga kao takvog prihvaćamo i pozivamo ga da bude predsjednik Hrvatskog sabora. Ako on to iz nekog razloga ne može ili neće, mi u to nećemo ulaziti i prihvatit ćemo to”, izjavio je tim povodom predsjednik SDP-a Zoran Milanović. “Tada ćemo mi kao u ovom trenutku relativno najveća grupacija u Hrvatskom saboru predložiti osobu koja će privremeno biti na čelu Hrvatskog sabora dok se ne donese konačan dogovor o partnerstvima i o tome kako će izgledati buduća Vlada.” Međutim, prijedlog 55 zastupnika da predstavnik Mosta bude predsjednikom Sabora nije prihvaćen, pa je konstituirajuća sjednica 3. prosinca 2015. godine prekinuta, a pregovori nastavljeni.

Glavni odbor SDP-a na sjednici 12. prosinca 2015. donosi zaključke kojima podupire nastavak razgovora predstavnika koalicije Hrvatska raste i partnera s predstavnicima Mosta, predlaže druga održiva rješenja za formiranje saborske većine i daje potporu predsjedniku SDP-a za sastavljanje vlade²². On je u pismu 14. prosinca Mostu prenio te zaključke i stav koalicije Hrvatska raste “da time nisu iscrpljene mogućnosti traženja novih i održivih rješenja. U skladu s drugim zaključkom Glavnog odbora SDP-a, s kojim su se suglasili i partneri koalicije Hrvatska raste”, rekao je u pismu Zoran Milanović, “podržavamo nastavak bilateralnih razgovora između Koalicije Hrvatska raste i Mosta. Očekujemo međusobni dogovor oko polazišta za bilateralne razgovore.” Koalicija Hrvatska raste je 16. prosinca Mostu poslala i službeno očitovanje u kojem, među ostalim, ističe kako “uvjet naše suradnje s Mostom nije mandatar iz redova koalicije Hrvatska raste”²³. Budući da je Domoljubna koalicija insistirala na mandatarskoj poziciji, nakon tripartitnog sastanka u prostorijama Mosta u Smičiklasovoj ulici u Zagrebu, održanog 19. prosinca, a s kojega delegacija Domoljubne koalicije odlazi prije završetka, pregovori se doista i nastavljaju bilateralno, između partnera koalicije Hrvatska raste i Mosta. U tom trenutku se činilo da će Hrvatska raste, IDS i Most sastaviti novu vladu. Međutim, 22. prosinca bez kredibilnog objašnjenja, dolazi do preokreta, tako da Domoljubna koalicija i Most sastavljaju vladu. “Jučer navečer mi smo s Mostom završili razgovore u kojima smo gotovo sve finalizirali”, komentirao je preokret predsjednik SDP-a, “to znači da smo pristali na sve zahtjeve MOST-a, koji nisu mali. Tražili su sedam ministarstava i poziciju predsjednika vlade”, rekao je Zoran Milanović 22. prosinca na konferenciji za novinare, odbacujući u potpunosti netočne i nelogične navode o pritisku na predstavnike Mosta.²⁴

¹⁹ Goran Penić (16. studenoga 2015) Svih osam zastupnika manjina uz Milanovića!, <http://www.jutarnji.hr/manjine-podrzale-koaliciju-hrvatska-raste-ima-li-milanovic-dovoljnu-potporu-da-sastavi-vecinu-u-saboru-1458489/>, pristupljeno 15. ožujka 2016. Kasnije se ispostavilo da podršku koaliciji Hrvatska raste nije potpisala zastupnica albanske, bošnjačke, makedonske, crnogorske i slovenske nacionalne manjine te jedan zastupnik srpske nacionalne manjine.

²⁰ N1info (6. studenoga 2015) Petrov ovjerio izjavu o nekoaliranju: Ako slažem, odlazim!, <http://hr.n1info.com/a83619/Vijesti/Petrov-ovjerio-izjavu-o-nekoaliranju-Ako-slazem-odlazim.html>, pristupljeno 15. ožujka 2016.

²¹ SDP (29. studenoga 2015) Programski stavovi koalicije Hrvatska raste, https://hrvatskaraste.org/uploads/redactor_file/file/18/programski_stavovi_Koalicije_Hrvatska_raste.pdf, pristupljeno 15. ožujka 2016.

²² Glavni odbor SDP-a (12. prosinca 2015) Zaključci, http://www.sdp.hr/wp/wp-content/uploads/2015/12/zakljucci_glavnog_odbora.pdf, pristupljeno 15. ožujka 2016.

²³ Koalicija Hrvatska raste (16. prosinca 2015) Službeno očitovanje i pojašnjenje stavova, http://www.sdp.hr/wp/wp-content/uploads/2015/12/Odgovor_MOSTu_i_pojasnjenje_stavova.pdf, pristupljeno 15. ožujka 2016.

²⁴ Vidi također: SDP.hr (23. prosinca 2015) Milanović: na Most nismo vršili pritiske, <http://www.sdp.hr/aktualno/milanovic-na-most-nismo-vrsili-pritiske/>, pristupljeno 15. ožujka 2016.

Komunikacija s javnošću i izborne kampanje

Redovite aktivnosti u okviru SDP-ova Ureda za odnose s javnošću odvijaju se, s jedne strane u odnosu na medije, a s druge obuhvaćaju i izravnu komunikaciju Stranke s građankama, ponajviše putem internetskih stranica i društvenih mreža. Organiziranjem konferencija za novinare i obraćanja javnosti (izjava) dužnosnika, u skladu s dinamikom (dnevnopolitičkih) događanja, središnjica SDP-a posvećena je otvorenom i pravodobnom informiranju javnosti putem medija. Praksa SDP-ova komuniciranja s javnošću, osobito s predstavnicima medija, izgrađuje se na principima otvorenosti i slobode izražavanja političkih stavova članica i članova. Odras je to živog unutarstranačkog dijaloga, a Ured za odnose s javnošću u tom se smislu pojavljuje kao točka koordinacije. Uobičajeno je, također, da uvodni dio sjednica Glavnog odbora SDP-a bude otvoren predstavnicima medija, a konferencije za novinare i izjave izravno ili s odgodom prenose se nerijetko i putem stranačkog Youtube kanala (SDP-Hrvatske), na internetskim stranicama (sdp.hr) te potom dijele Facebookom (SDP Hrvatske) ili Twitterom (@SDPHrvatske). Aktivan je i SDP-ov Flickr (SDPHrvatske), online-usluga za pohranu fotografija i videa. Forum mladih i Socijaldemokratski forum žena komuniciraju i putem vlastitih internetskih stranica (fmsdp.org i forumzena.sdp.hr) te Facebooka (Forum mladih SDP Hrvatske i Socijaldemokratski forum žena SDP-a Hrvatske). U glasilu Senior, Forumu seniora SDP-a, u kvartalnom ritmu i nakladi od 4 tisuće primjeraka, objavljuju se članci i osvrti, nerijetko i esejskoga tipa, s praksom stalnih kolumnist(ic)a.

Komunikacijski napori SDP-a na promociji stranačkih prioriteta i politika posebno su intenzivni uoči i tijekom izbornih kampanja, kada Stranka – u okviru raspoloživih sredstava – angažira i profesionalnu potporu. Tako su za kampanju 2015. godine angažirani stručnjaci za političko komuniciranje iz tvrtke Penn, Schoen, Berland (PSB), a uz dugogodišnje suradnike iz domaće agencije Bruketa i Žinić, stranački Ured za odnose s javnošću ekipiran je mladim aktivistima, orijentiranim komunikaciji putem društvenih mreža, kako bi se što više redovite i predizborne komunikacije na visoko profesionalnoj razini obavljalo osloncem na vlastite resurse.

Prije posljednjih parlamentarnih izbora, podsjetimo, zastupnice u Europskom parlamentu birali smo 2013. i 2014. godine, a predstavnice u skupštinama i vijećima te županice, gradonačelnice i načelnice općina u svibnju 2013. godine. U predizbornim kampanjama aktivno sudjeluje SDP-ov telefonski pozivni centar, o čijem se radu izvještava u sljedećem poglavlju, Unutarstranačka komunikacija i obrazovanje.

Kampanja za izbore u Europski parlament 2013. godine

Na prvim izborima za 12 članica i članova Europskog parlamenta iz Hrvatske koalicijska je lista nastupila pod sloganom “Hrabro u Europu”. Te je izbore, 14. travnja 2013. godine, obilježio relativno slab odaziv (20,83 posto). Kampanja s deset predizbornih skupova²⁵ i predstavljanjem kandidatkinja i kandidata te službenim internetskim stranicama bila je intenzivna, iako kratka (prvi je predizborni skup održan 25. ožujka u Puli, a završni 11. travnja u Zagrebu). Izborni manifest, objavljen na internetskim stranicama, u 11 točaka rezimirao je polazišta, opredjeljenja i ciljeve koji će hrvatskim građankama osigurati stabilnost, sigurnost i prosperitet.

Kampanju je u velikoj mjeri obilježila rasprava o visokim primanjima budućih zastupnica, koja je rezultirala odlukom SDP-ovih izabranih europarlamentarki da dio svojih primanja na mjesečnoj razini doniraju Zakladi Ana Rukavina. Na kraju 2013. godine tako uplaćeni iznos je dosegao 300 tisuća kuna.

Kampanja za lokalne izbore 2013. godine

Organizacijski stožeri lokalnih izbornih kampanja te kandidatkinje i kandidati imaju kontinuiranu podršku sa središnje razine Stranke; središnja potpora se najvećim odnosi na upoznavanje s propisima o izbornom procesu, medijski nastup kandidatkinja, korištenje komunikacijskih alata i slično. Tako je 9. ožujka 2013. godine održana edukacija za predsjednike županijskih organizacija te kandidatkinje i kandidate za izvršne pozicije na lokalnoj i regionalnoj razini, na kojoj su definirani izborni ciljevi, razgovaralo se o programu, uključivanju članica i članova u kampanju te učinkovitoj i sadržajnoj komunikaciji.

Kampanja za druge izbore u Europski parlament, 2014. godine

Drugi izbori za Europski parlament, 25. svibnja 2014. godine, s dvanaest su europskih tema važnih za Hrvatsku²⁶, i iskustvom desetmesečnog članstva u Uniji, pod sloganom “Moja Europa”, predstavili 11 kandidatkinja i kandidata koalicijske liste. Od 22. travnja do 18. svibnja promotivne su aktivnosti uključivale tribine i susrete s građankama i građanima, a dinamična kampanja na društvenim mrežama doprinijela je većoj vidljivosti kandidatkinja i kandidata u odnosu na onu prethodne godine²⁷. Predizborne su aktivnosti, međutim, prekinute tjedan prije izbora, 18. svibnja, radi poplava u županjskoj Posavini i humanitarne katastrofe koja ih je pratila te je iznos od 450 tisuća kuna namijenjen marketinškim aktivnostima uplaćen Hrvatskom crvenome križu.

Komunikacije koje prethode izborima za Hrvatski sabor 2015. godine

Komunikacijske aktivnosti od rujna 2014. godine obilježila je posvećenost predstavljanju stranačkih prioriteta i politika. Početkom tog razdoblja informacije o politikama Vlade su članicama i simpatizerkama SDP-a pristizale elektroničkim newsletterom, u prosjeku svakih desetak dana²⁸ na više od 20 tisuća adresa. U 2015. godini ovaj se komunikacijski kanal dopunjuje i predstavljanjima politika “uživo”, na tribinama i u razgovorima s građankama. Od ožujka te godine dostupni su i letci mini-kampanja²⁹, od kojih je prva bila ona o otpisu duga socijalno depriviranim (Novi početak), a slijedili su tematski blokovi o zdravlju, zapošljavanju mladih i dr. Nakon potpisivanja koalicijskog sporazuma u rujnu 2015. godine, tada već prepoznatljiv slogan “Hrvatska raste - nema povratka na staro”, postaje okosnicom komunikacijskih aktivnosti, osobito putem društvenih mreža³⁰. Jedna od najvažnijih mjera Vlade u tom razdoblju je bilo zakonsko reguliranje konverzije kredita u švicarskim francima³¹, koja danas, poput mjere otpisa duga, predstavlja standard socijaldemokratskih stranaka i vlada, osobito u srednjoj i jugoistočnoj Europi³². O prioritetnim politikama SDP-a

²⁵ U Zagrebu, Rijeci, Dubrovniku, Splitu, Šibeniku, Zadru, Osijeku, Varaždinu, Čakovcu i Puli.

²⁶ Održiv gospodarski oporavak; gospodarstvo i socijalna pravda; zapošljavanje mladih; potpora poduzetništvu; financijski sektor u službi građana; europski pakt za minimalne plaće; regionalni razvoj; zaštita okoliša; suradnja regija; zaštita prava potrošača; zaštita i promicanje temeljnih ljudskih prava; mir sigurnost i suradnja, nastavak proširenja EU.

²⁷ Zabilježen je odziv od 25,24%, koalicijska lista SDP-HNS-IDS-HSU osvojila je četiri mandata (29,3%).

²⁸ Newsletteri su tematski usmjereni pa su tako u sandučice pristizale informacije o, primjerice, garanciji za mlade, energetske obnovi stambenih objekata, projektu e-građani, poreznim promjenama, otpisu duga, konverziji kredita u švicarcima i dr.

informacije simpatizerima i članstvu SDP-a pristižu i u pismima predsjednika Stranke Zorana Milanovića, sa sljedećim naglascima:

- Nastavimo u smjeru zapošljavanja: 70 tisuća novih radnih mjesta za mlade dokazuje uspješnost Garancije za mlade, programa koji onima do 30 godina u kratkom roku omogućuje posao, vježbeništvo ili nastavak obrazovanja. Stopa nezaposlenosti mladih značajno je smanjena, a u novo zapošljavanje mladih, žena i starijih osoba samo u 2015. godini izdvojilo se više od tri milijarde kuna iz EU fondova;

- Red, rad i rast za Hrvatsku: nasuprot oštrim rezovima i štednji, koji u uvjetima recesije vode još većem padu, zadržali smo stečena socijalna prava, povećali minimalnu plaću, a poreznim izmjenama potaknuli potrošnju;

- Razvoj za budućnost: fondovi Europske unije prilika su za razvoj, a značajan je pokazatelj iz 2014. godine o hrvatskom “plusu” od 173,6 milijuna eura u odnosu na uplaćena sredstva, kao i osiguranih 10 milijardi kuna bespovratnih EU sredstava za sljedeće četiri godine;

- Građani su na prvom mjestu: otpis duga i Novi početak ostvarilo je više od 30 tisuća građana, a za njih više od 60 tisuća uvedeni su vaučeri za električnu energiju.

Od siječnja do rujna 2015. godine komunikaciju SDP-a osobito je obilježilo šest ključnih poruka:

- Novi početak – otpis dugova socijalno najugroženijim građanima: na devet tribina³³, o kojima je informirano više od trinaest tisuća članova i simpatizera SDP-a, potpredsjednica SDP-a i Vlade RH Milanka Opačić predstavila je mjeru otpisa duga i odgode ovrha prezaduženim građanima. Podsjetimo, Vlada je o otpisu duga postigla dobrovoljni sporazum s teleoperaterima, jedinicama lokalne samouprave, bankama i javnim poduzećima. O mogućnostima koja su im na raspolaganju, građanke i biračice informirale su se putem internetske stranice SDP-a, newslettera, personaliziranoga pisma potpredsjednice Opačić (odaslanog 30. travnja 2015. godine, s naslovom “Na vašoj strani”) te video-sadržajem na Youtube-kanalu SDP-a.

- Garancija za mlade – posao, vježbeništvo ili obrazovanje u roku od 4 mjeseca za osobe do 30 godina: uz sudjelovanje članica i članova Foruma mladih i posebnu kampanju kojoj je upravo FM dao značajan doprinos, mjere je na tribinama u Koprivnici, Omišu, Osijeku, Varaždinu i Splitu predstavljao član Predsjedništva SDP-a i ministar rada i mirovinskoga sustava Mirando Mrsić, a o tim je događanjima putem Pozivnoga centra informacija došla do više od osam tisuća građana. Zapošljavanje mladih³⁴ i njihov ostanak u Hrvatskoj visoko je na listi prioriteta SDP-a, a ovom je mjerom samo u prvih devet mjeseci 2015. godine zaposleno više od 70 tisuća osoba, više od polovice od njih na neodređeno. Video kampanjom te putem dva izdanja newslettera (27. veljače i 13. ožujka 2015.), informacije o ovoj mjeri, pod sloganom “Uči, radi, napreduj”, bile su dostupne i putem Facebook kampanje te na letcima;

- EU-fondovi: stvaranje radnih mjesta putem sredstava EU fondova jedan je od strateških prioriteta Vlade u proteklom razdoblju. Potencijal od 15 do 20 tisuća radnih mjesta godišnje, osuvremenjivanje poljoprivredne proizvodnja te prometne infrastrukture –in-

²⁹ Neke su od njih Garancija za mlade, Zavrti ideju, 11 tisuća zelenih radnih mjesta, Novi početak...

³⁰ Facebook (SDP Hrvatske, danas s oko 30 tisuća pratitelja, nasuprot 9 tisuća početkom 2015.) i Twitter (@SDPHrvatske) komunikacijski su kanali korišteni za kratke, jasne i pamtljive poruke o rezultatima Vlade i SDP-a, omogućujući brzu i izravnu reakciju građana.

³¹ Ključna poruka: “Pomogli smo ljudima da se oslobode dužničkog ropstva. Banke su naši partneri, ali nikada ne smiju biti iznad građana.”

³² Zanimanje za mjeru otpisa duga socijalno depriviranim iskazali su u Češkoj, a u primjeni je u Sloveniji. Zakonsko reguliranje konverzije kredita iz švicarskih franaka u euro pobudilo je interes u susjednim nam BiH i Srbiji.

³³ Održane u Zaboku, Splitu, Supetru, Makarskoj, Šibeniku, Zadru, Belom Manastiru, Umag i Stenjevcu.

³⁴ U europsku kampanju “Youth Guarantee”, inače inicijativu PES-a, uključili su se i podržali je vodeći europski socijalisti te je predsjednik SDP-a Zoran Milanović, na poziv francuskoga predsjednika François Hollande, sudjelovao na sastanku na vrhu o toj temi u Parizu, 12. studenoga 2013. godine.

formacije o mogućnostima kreditiranja, novčanim potporama za samozapošljavanje, malo i srednje poduzetništvo, predstavljamo letcima “Zavrtni ideju – pokreni svoj posao”, distribuiranim uz pomoć Foruma mladih u 30 tisuća primjeraka. U dvama newsletterima, od 27. ožujka i 10. travnja 2015. godine navedene su daljnje mogućnosti dobivanja sredstava iz EU fondova i pokretanja vlastita posla;

- Zdravstvo za sve – kvalitetan zdravstveni sustav pripada svim građanima i nije na prodaju: zdravstvena usluga treba biti dostupna svim građankama, a pokrenuti procesi promjena najopsežniji su u proteklih 20 godina. Programom plus u kratkom su roku smanjene liste čekanja za više od 70 tisuća korisnika, a prosječno čekanje pacijenata u bolnicama smanjeno je za četvrtinu u odnosu na godinu ranije. Program “72 sata“ oboljelima od malignih bolesti jamči početak liječenja u roku od 72 sata od uspostave dijagnoze. Sve to, i mnogo više, građanke su od ministra zdravlja Siniše Varge mogle doznati na tribinama u Puli, Petrinji, Rijeci i Varaždinu, o kojima je obaviješteno njih više od šest tisuća. Peticijom “Zdravstvo za sve” i newsletterom posvećenim ovoj temi, od 15. lipnja 2015. godine, informativna kampanja o zdravlju dosegla je vrhunac;

- Zelena Hrvatska – stvorili smo 11 tisuća zelenih radnih mjesta za Hrvatsku: uz zelena radna mjesta osigurano je pet milijardi kuna (od čega 70 posto iz EU fondova) za razvoj sustava centara za gospodarenje otpadom, kao i sanaciju i zatvaranje postojećih odlagališta. Pokrenuta je energetske obnova obiteljskih kuća, stambenih zgrada, vrtića, škola, bolnica, a pojednostavljena procedura i pristup subvencijama uz mogućnost uštede na troškovima energije i do 60 posto. Ove mjere predstavljene su na 10 tisuća letaka te platnenim vrećicama, Facebook-kampanjom te newsletterom od 8. svibnja i personaliziranim pismom člana Predsjedništva SDP-a i ministra zaštite okoliša i prirode Mihaela Zmajlovića (odaslano 22. srpnja 2015. godine pod nazivom Ostavi svoj trag za zelenu budućnost Hrvatske.)

- Ljeto dobrih vijesti prenosi informacije o rastu prihoda u turizmu od 14 posto, povećanju turističkih dolazaka i noćenja, planiranim ulaganjima od 483 milijuna eura u 2015. godini, novozaposlenih više od 30 tisuća u turizmu i dr.

Od početka lipnja 2015. do izbora, pa i nakon njih, online stranačka komunikacija dinamična je i na Facebook stranici predsjednika SDP-a Zorana Milanovića. Kratke i jasne poruke (svojevrni pozivi na djelovanje³⁵), usmjerene su korisnicama društvenih mreža, a poslužile su i kao okosnica video-priloga. Najmanje jednom objavom dnevno, posjetiteljice i pratiteljice (više ih je od 49,5 tisuća) poticalo se na dijeljenje sadržaja.³⁶ Otvoren je i Instagram-profil Zorana Milanovića (s oko tisuću pratitelja) te internetske stranice.

“Hrvatska raste, nema povratka na staro” središnji je slogan kampanje koji se koristi u radijskim i televizijskim spotovima, a ključne poruke sadrži i pismo predsjednika SDP-a odaslano potkraj listopada, pri kraju službene predizborne promidžbe. Uz poruke o postignućima prethodnoga mandata te najavama SDP-ovih politika u sljedećem razdoblju, ističe se poziv za izlazak na izbore. Okrenutost komunikaciji na društvenim mrežama SDP je pokazao i organiziranjem TweetUpa s predsjednikom SDP-a Zoranom Milanovićem i ministrom financija Borisom Lalovcem u središnjici SDP-a 26. listopada 2015.³⁷ Internetske stranice SDP-a, koje redovito prenose ovakva i slična medijska događanja, redizajnirane su početkom 2015. godine i središnji su stranački komunikacijski portal. Omogućujući dvosmjernu komunikaciju, samo je u izbornoj kampanji ondje objavljeno više od 220 tekstova, od rujna 2015. do izbora posjetilo ju je više od 205 tisuća osoba³⁸, a i medijima služi kao

³⁵ Poruke “Ti odlučuješ”, “ li rast ili bolni rezovi” i “Nema povratka u kaos”, motivacijskog su karaktera, pozivaju na akciju i izlazak na izbore te se jednostavno dijele društvenim mrežama.

³⁶ Prekretnicu u Facebook kampanji označio je posjet gospodi Josipi Turk iz Rijeke, s kojom je predsjednik SDP-a proslavio njezin 90. rođendan. Ona ga je, kako na internetskim stranicama javlja RTL televizija “pozvala na kolače i zatražila veću penziju”. Video je toga posjeta pregledan više od 70 tisuća puta, a dosegnuo je oko 180 tisuća posjetitelja!

pouzdan izvor informacija. Početkom listopada 2015. godine pokrenute su i internetske stranice koalicije Hrvatska raste.³⁹ SDP je, inače, i najuspješnija politička stranka na društvenim mrežama, pokazalo je istraživanje iz listopada 2015. godine. “SDP je bez premca stranka koja najuspješnije komunicira s građanima na društvenim mrežama te je zauzeo prvo mjesto na rang-listi Facebook Top 15 političkih stranaka u Hrvatskoj,” objavljeno je u Jutarnjem listu i drugim dnevnicima.

Uz online-komunikaciju, u središnjici SDP-a, u skladu s potrebama, organizirale su se konferencije za novinare – o aktualnim temama, kao i izjave za medije, u prosjeku svakih nekoliko dana. Središnji motivacijski skup SDP-a u Maloj dvorani Doma sportova, 26. rujna 2015. godine, postavio je također neke nove trendove u komunikaciji SDP-ovih ključnih poruka. Komunikaciju u ovom razdoblju karakteriziraju jasne i čiste liderske političke poruke koje se izmjenjuju s pozitivnim ekonomskim pokazateljima. Video i foto sadržaj su u prosjeku imali doseg od 300 tisuća korisnika. Video “Četiri godine su iza nas i ispred nas” najpopularniji je video kampanje s više od 50 tisuća pregleda i dosegom od oko 124 tisuće posjetiteljica.

U posljednjim tjednima kampanje putem društvenih mreža proširile su osobito sljedeće tri poruke:

- “Ili rast ili bolni rezovi”;
- “Ostvarili smo rast i Hrvatska ide u dobrom smjeru. Hrvatska ide naprijed! Nemojmo zaustaviti taj smjer i u nedjelju podržimo zajedno SDP i Koaliciju Hrvatska raste; te
- “Pred nama su važni izbori i bit će ‘tjesno’. Izađite na izbore i podržite Koaliciju Hrvatska raste!”

Poziv na izbore, uz jasnu vizualnu poruku, posljednji je post objavljen na Facebooku Zorana Milanovića prije izborne šutnje.

³⁷ TweetUp je, najkraće rečeno, druženje “Twitter-zajednice”, odnosno korisnica i korisnika ove društvene mreže. SDP je jedina stranka koja je u izbornoj kampanji organizirala takvo događanje.

³⁸ S pet ključnih elemenata: “Uključi se”, “Reci nam”; “Politike”; “Moja priča” i “Činjenice”, internetske stranice SDP-a potiču dvosmjernu komunikaciju i uključivanje korisnica i korisnika te dijeljenje ondje objavljena sadržaja.

³⁹ Hrvatskaraste.org, jednostavnog i pristupačnog dizajna, prednost daje audiovizualnim priložima. Podstranice s izbornim programom bilježe najviše posjetiteljica, komentari su brojni, a na svaki se odgovara. Tako koncipirane stranice bilježe više od 320 tisuća posjetiteljica.

⁴⁰ Istraživanje “Stranke na mrežama 2015.” provela je Agencija za komunikacijsko savjetovanje Quadrans, a ono je pokazalo da “SDP [...] njeguje otvorene odnose sa svojom zajednicom (odgovaraju na komentare), pristup je puno moderniji (često koriste video i vizuale), filozofija mu je dvosmjerna komunikacija, označuje/tagira druge stranice, objavljuje linkove na tuđe web-stranice (pretežno medijske)”, T-portal (17. listopada 2015) Evo koje su stranke najaktivnije na društvenim mrežama, <http://www.tportal.hr/vijesti/parlamentarni-izbori-2015/400871/Evo-koje-su-stranke-najaktivnije-na-drustvenim-mrezama.html>, pristupljeno 30. ožujka 2016.

Poboljšana
investicijska
klima

2011.

2014.

Red u
poreznom
sustavu

Migracije
stanovništva

Povećanje
mirovina

Besplatno
studiranje

Zakon o
medicinski
pomognutoj
oplodnji

Zakon o
životnom
partnerstvu

Otvoreno

11000

zelenih
radnih
mjesta

*Primjer jednog od 5 ključnih elemenata internetske stranice SDP-a: "Činjenice"

Unutarstranačka komunikacija i političko obrazovanje

Uz medijski posredovanu komunikaciju – putem internetskih i tiskanih medija dostupnih svima – članice i članovi SDP-a redovito komuniciraju ne samo na sastancima stranačkih organa i organizacija. U razdoblju između dvije konvencije SDP-a organizirani su mnogobrojni skupovi i okupljanja članstva, a sve obrazovne aktivnosti predstavljaju povod za upoznavanje i druženje. Zanimljiv primjer stranačkog života predstavljaju i tradicionalne humanitarne nogometne utakmice u organizaciji udruge Humane zvijezde[1]⁴¹ kojih je u protekle četiri godine održano više od četrdeset, a za djecu s teškoćama u razvoju i djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi prikupljeno je više od 4,2 milijuna kuna. SDP-ovi ministri i saborski zastupnici, uz pokroviteljstvo predsjednika Republike, Vlade i Hrvatskoga sabora, pokazali su kako je nogomet doista “više od igre”. Za pomoć djeci nikada odbili nisu igrati niti vrhunski (bivši i aktualni) profesionalni nogometaši, jednako kao ni pjevači i glumci. Jedna od najvećih humanitarnih akcija održana je u SOS Dječjem Selu Ladimirevci u Osječko-baranjskoj županiji, a za tamošnje su kuće, donacijama tvrtki, pojedina i osobito SDP-ovih saborskih zastupnika, pribavljeni televizijski prijamnici. Humanitarnim su nogometnim utakmicama prikupljena sredstva i za dizalo za plažu za Centar za rehabilitaciju Fortica u Kraljevici, potom za rehabilitacijske centre i dječje domove u, primjerice, Ivancu, Slavonskom Brodu, Osijeku, Crikvenici, Vinkovcima, Pakracu, Vukovaru, Zagrebu itd.

Nadovezujući se na razgranatu internetsku komunikaciju središnje Stranke⁴², Forum mladih i Socijaldemokratski forum žena komuniciraju i putem vlastitih internetskih stranica (Fmsdp.org i Forumzena.sdp.hr) te društvenih mreža, primarno Facebooka (Forum mladih SDP Hrvatske i Socijaldemokratski forum žena SDP-a Hrvatske). Lokalne organizacije, kako Stranke, tako i foruma, samostalno kreiraju informativne sadržaje i objavljuju ih na internetskim stranicama te dijele putem društvenih mreža. U glasilu Senior, Foruma seniora SDP-a, u kvartalnome ritmu i nakladi od četiri tisuće primjeraka, objavljuju se članci i osvrti, nerijetko i esejističkog tipa, s praksom stalnih kolumnista. Osveženje je na sceni glasilo Pokret⁴³ Foruma mladih SDP-a Zagreb, fanzinskoga tipa, namijenjeno angažiranoj omladini. Uz to se na adrese stranačkih dužnosnika dnevno šalje informativni SDP Press Clipping, pregled objava o SDP-u u dnevnome odnosno tjednome tisku, urednika Dušana Plećaša. Posebno mjesto među SDP-ovim komunikacijskim kanalima zauzima telefonski pozivni centar koji – uz zadatke identifikacije i informiranja simpatizera Stranke – već tradicionalno, od osnutka 2007. godine, omogućuje redovitu i brzu izravnu komunikaciju među članicama i članovima SDP-a.

Rad telefonskog pozivnog centra SDP-a

U pripremama za lokalne izbore koji će se održati 19. svibnja 2013. godine, Pozivni centar SDP-a najveći dio svog djelovanja usmjerio je na provođenje identifikacijskih anketnih upitnika koji su imali za cilj:

- identificirati nove simpatizere, aktiviste, donatore i potencijalne nove članove SDP-a;
- ispitati razinu zadovoljstva građana kvalitetom života u pojedinim gradovima i općinama;

⁴¹ Predsjednik udruge Humane zvijezde pomoćnik je glavnog tajnika SDP-a i bivši saborski zastupnik Branko Tušek iz Županije.

⁴² Vidi u poglavlju Komunikacija s javnošću i izborne kampanje

³⁹ Hrvatskaraste.org, jednostavnog i pristupačnog dizajna, prednost daje audiovizualnim priložima. Podstranice s izbornim programom bilježe najviše posjetiteljica, komentari su brojni, a na svaki se odgovara. Tako koncipirane stranice bilježe više od 320 tisuća posjetiteljica.

⁴³ Obilježavajući godinu izlaza, uredništvo Pokreta u ožujku je predstavilo i internetske stranice Pokret.com.hr. Prisutni su i na društvenim mrežama (FB: Pokret, Twitter @pokret001.)

- identificirati najveće probleme u pojedinim jedinicama lokalne samouprave;
- popularizirati i – na osnovi preferencija građana – prioritizirati SDP-ove projekte i programe u jedinicama lokalne samouprave;
- promovirati SDP-ove kandidate.

Uz provođenje identifikacijskih anketa, pozivni centar SDP-a, u suradnji s agencijom za ispitivanje javnog mnijenja, provodi ispitivanje rejtinga stranaka i kandidata na lokalnim izborima. Istraživanja javnog mnijenja provedena su na stratificiranom uzorku, a rezultati su u obradi bili ponderirani po spolu, dobi i obrazovanju anonimnih ispitanika. Ukupno je provedeno 26 anketa u 20 gradova i tri županije (u nekim je gradovima ispitivanje provedeno više puta).

Pozivni centar SDP-a organizirao je i pozive identificiranim simpatizerima SDP-a na predizborne skupove i druge predizborne aktivnosti (kave s građanima, tribine, koncerti i sl.). Glasalice se o održavanju predizbornih aktivnosti obavještava putem telefona i/ili sms-poruka. Organizirano obavještavanje simpatizera za 39 predizbornih skupova i drugih predizbornih aktivnosti.

Do dana održavanja lokalnih izbora Pozivni centar SDP-a proveo je 31 identifikacijsku anketu u 28 gradova. U tim anketama je sudjelovalo ukupno 112.025 ispitanika i identificirano 57.711 novih simpatizera SDP-a, 4.636 potencijalnih aktivistica i aktivista SDP-a, 1.849 potencijalnih donatora SDP-a i 1.831 potencijalnih novih članova i članica SDP-a.

Uoči oba krug izbora Pozivni centar je u većim gradovima kontaktirao simpatizere, pozivajući ih da izađu na izbore. U suradnji s lokalnim izbornim stožerima SDP-a, na izborni dan koordinira se prijevoz do birališta za slabije pokretne članice i simpatizere Stranke.

Tijekom priprema za prve izbore u Europski parlament Pozivni centar SDP-a poziva identificirane simpatizere SDP-a na devet glavnih predizbornih skupova, na kojima se predstavljaju kandidatkinje i kandidati koalicijske liste predvođene SDP-om. Ukupno je telefonom i sms-om o održavanju skupova obaviješteno oko 50 tisuća simpatizera.

U pripremama za predstojeće izbore (izbori za Europski parlament i za predsjednika Republike) Pozivni centar početkom 2014. godine provodi ažuriranje baze podataka o simpatizerima SDP-a. Anketari Pozivnog centra nazivaju sve registrirane simpatizere i ažuriraju njihove kućne i e-adrese, brojeve telefona i afilijacijski status – jesu li i dalje simpatizeri – tom prilikom građane dodatno informirajući o potezima i mjerama koje je Vlada provodila u prve dvije godine mandata.

Kako bi se informacije o provedenim mjerama i projektima Vlade proširile na što veći broj “pravih” adresa, Pozivni centar organizira podjelu brošura “Pola puta” identificiranim simpatizerkama i simpatizerima i svim članovima i članicama SDP-a. Brošura je besplatno dostavljena poštom ili e-mailom svim simpatizerima koji su se izjasnili da su zainteresirani za njen primitak: radi se o približno 100 tisuća osoba. Na isti način provodi se i distribucija SDP-ovog newslettera na sve e-mail adrese iz baze podataka simpatizera i članova. Ukupno je tijekom 2014. godine poslano 11 SDP-ovih newslettera te 12 newslettera SDP-ovih zastupnika u Europskom parlamentu.

Povodom prijevremenih lokalnih izbora u nekoliko hrvatskih općina i gradova, Pozivni centar za potrebe lokalnih organizacija SDP-a provodi identifikacijske upitnike i istraživanja rejtinga kandidatkinja, kandidata i stranaka. Uz identifikaciju potencijalnih glasača SDP-a, cilj identifikacijskih upitnika je i izravno informiranje građana o projektima i programima za koje se SDP i SDP-ovi kandidati i kandidatkinje zalažu.

U pripremama za sljedeće izbore u Europski parlament, u svibnju 2014. godine, Centar poziva

simpatizere i članove na razgovore i druženja s kandidatkinjama i kandidatima naše koalicije. U toj fazi kampanje detaljnim informacijama je kontaktirano ukupno 41.897 građana u ukupno 88 gradova i općina, a rad se nastavlja pozivanjem simpatizera – uključujući i one iz susjednih gradova i općina – na završne skupove koalicije. Tim putem uspostavlja se izravni kontakt s 18.394 građana u ukupno 44 grada i općine. Anketari Pozivnog centra SDP-a su tijekom završnih pet dana kampanje nazivali simpatizere (njih ukupno 51.936) iz Splita, Rijeke i Zagreba, pozivajući ih da izađu na izbore i zaokruže listu naše koalicije. Ukupno, u kampanji za izbore u Europski parlament 2014. godine, Pozivni centar je putem telefona razgovarao sa 112.227 osoba.

Pozivni centar SDP-a je u kampanji za predsjedničke izbore proveo telefonsku anketu s ciljem upoznavanja građana s programom i rezultatima rada Ive Josipovića. Razgovor je uspješno obavljen sa 101.854 građana. Tom prilikom je prikupljeno i upisano oko 19.500 komentara koji su svakodnevno dostavljani izbornom stožeru Ive Josipovića. Pozivni centar SDP-a organizirao je i prijepis kontaktnih podataka osoba koje su dale potpis podrške Ivi Josipoviću kako bi im se on kasnije mogao obratiti pismom, a uoči oba kruga glasanja provedeno je kontaktiranje identificiranih simpatizera SDP-a i Ive Josipovića s pozivom na izlazak na izbore.

U pripremama za parlamentarne izbore Pozivni centar SDP-a aktivno sudjeluje već od početka 2015. godine. Povodom održavanja SDP-ovih tribina Novi početak, Garancija za mlade, Zdravstvo za sve, Zelena Hrvatska i Hrvatska raste⁴⁴ uspostavlja se kontakt sa SDP-ovim članovima i identificiranim simpatizerima, informirajući ih o mjerama Vlade i održavanju tribina u njihovim gradovima. Od veljače do kolovoza 2015. godine, u 23 grada u kojima se održavaju te tribine, ukupno je ostvareno 117.016 poziva kućanstvima članova i simpatizera SDP-a, a kontakt je uspješno ostvaren sa 65.766 osoba.

U ožujku 2015. godine unutar Pozivnog centra započinje s radom i Kontaktni centar SDP-a. Zadatak Kontaktnog centra SDP-a je s jednog središnjeg mjesta odgovarati na upite građana i pružati tražene informacije. U tu svrhu je krajem ožujka 2015. godine otvoren besplatni info-telefon SDP-a putem kojega su građani mogli postavljati pitanja te upućivati prijedloge, kritike ili pohvale. Uz suradnju s najmjerodavnijim izvorima za pojedine javne politike, istovremeno se pokreće i sustavno odgovaranje na e-mailove, pisma ili dopisnice koje mnogobrojni građani upućuju Stranci. Poruke i odgovori građanima putem besplatnog telefona ili e-maila usklađuju se s komunikacijskom strategijom i smjernicama SDP-ove službe za odnose s javnošću i SDP-ovog online-tima. Tijekom rada Kontaktnog centra primljeno je ukupno 7.210 e-mailova, 2.650 dopisnica i 6.200 poziva putem besplatnog info-telefona SDP-a.

Identifikacija potencijalnih i sigurnih glasača SDP-a putem kampanje Siguran glas provodi se putem identifikacijskog upitnika. Ukupno je putem Pozivnog centra SDP-a upućeno 162.484 poziva, a u razgovorima je sudjelovalo 108.948 građana. Pozivni centar, naravno, redovito obavještava sve identificirane simpatizerke SDP-a o održavanju predizbornih skupova i ostalim aktivnostima koalicije Hrvatska raste. U ukupno 23 grada tako je kontaktirano 106.129 građana i uspostavljeno 229.130 telefonskih poziva.

U suradnji s izbornim stožerima izbornih jedinica provodi se i dodatno kontaktiranje potencijalnih glasača SDP-a. Pozivni centar SDP-a izradio je upute i obrasce za lokalno kontaktiranje birača evidentiranih u kampanji Siguran glas, tako da su naši stožeri u izbornim jedinicama organizirali vlastite, lokalne pozivne centre i timove za kontakt “od vrata do vrata” koji su sve do izborne šutnje kontaktirali evidentirane potencijalne glasače. Ukupno je na taj način kontaktirano više od 350 tisuća kućanstava potencijalnih SDP-ovih birača.

⁴⁴Vidi u poglavlju Komunikacija s javnošću i izborne kampanje.

Kao što je istaknuto u poglavlju o izbornim aktivnostima, kampanja Siguran glas urodila je identifikacijom oko 700 tisuća novih potencijalnih i sigurnih glasača SDP-a, s tim da u taj broj nisu uračunati članovi SDP-a, niti simpatizerke identificirane tijekom prethodnih predizbornih kampanja. Korištenjem telefona, e-maila, osobnim kontaktom od vrata do vrata ili dostavom promotivnih materijala i pisama na kućnu adresu, ukupno je tijekom predizbornih aktivnosti jednom ili više puta kontaktirano oko 90 posto identificiranih potencijalnih i sigurnih glasača.

Obrazovne aktivnosti

Obrazovni programi u rasponu od Ljetne škole SDP-a, preko različitih lokalnih inicijativa, ciklusa edukacija u okviru Foruma mladih i Socijaldemokratskog foruma žena, uz deset godina Političke akademije Novo društvo i međunarodnih projekata, opsegom i značajem važan su dio stranačkih aktivnosti.

Ljetna škola SDP-a, koja se uglavnom u godišnjem ritmu održava u Velom Lošinj u ili Crikvenici, okuplja stotinjak članica i članova Foruma mladih, pružajući priliku za informiranje o politikama SDP-a, susrete sa stranačkim lideri(ca)ma u neformalnom okruženju te razmjenu mišljenja s aktivistkinjama i aktivistima i iz susjednih zemalja. Tradiciju ima Kamp mladih Borovik (okolica Đakova), okupljanje članica i članova socijaldemokratskih omladinskih organizacija iz Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine, čiji su organizatori u međuvremenu uspješni i u EU projektima za mlade. Dvije godine u Sesvetama Forum mladih Zagreba i FM SDP Hrvatske organiziraju ZG Set Camp (solidarnost, jednakost, tolerancija), uz financijsku podršku Ureda Zaklade Friedrich Ebert za, u prosjeku, osamdesetak polaznica. Novost je Politička škola Vrsar, organizirana po prvi put u prosincu 2015. godine, realizirana u suradnji istarskog Foruma i FM SDP-a Hrvatske.

Feministički obrazovni program Žena danas potkraj svibnja 2015. godine, u suradnji FM-a Hrvatske i SDP-a Zagrebačke županije, doživio je svoje prvo izdanje, okupivši u Samoboru šezdesetak polaznica zainteresiranih za rasprave o statusu žena u politici te patrijarhalnim društvenim konceptima. Valja spomenuti i lokalne obrazovne aktivnosti, poput Akademije Foruma mladih u Zagrebu te kontinuiranih edukacija članica u Dalmaciji, Zagorju i Slavoniji, primjerice.

U međunarodnim programima, od kojih su mnogi izrasli i iz suradnje s Političkom akademijom Novo društvo, sudjelovale su brojne članice SDP-a, a izdvojiti treba etablirani program Promising Politicians, Europskog foruma za demokraciju i solidarnost te Zaklade Friedrich Ebert, u kojemu su od 2012. do 2015. godine sudjelovale predstavnice i predstavnici Foruma mladih: Tamara Srbić (Zagreb), Lea Šarunić (Rijeka), Jure Zubčić (Zadar), Mateja Pavičić (Zagreb), Nenad Livun (Zagreb), Ana Glučina (Makarska), Bojan Kralj (Split) i Eva Amalija Orešković (Perušić). U Regionalnoj političkoj akademiji za socijaldemokrate, projektu Nacionalnog demokratskog instituta i Olof Palme Centra te političkih akademija zemalja Zapadnog Balkana sudjelovali su 2013. godine Bojan Sudarević (Zagreb), Tea Sekelj (Varaždin) i Ivan Cerovac (Opatija), 2014. godine Aleksandar Gavrilović (Zagreb) i Ida Mahmutefendić (Rijeka) te 2015. godine Branko Kolarić (Zagreb) i Paula Rem (Osijek).

Politička akademija Novo društvo, koju od 2006. godine organiziraju partnerske organizacije Udruga za razvitak socijalne demokracije Novo društvo i Zaklada Friedrich Ebert, u deset je proteklih sezona, s više od 400 polaznica, kako iz SDP-a tako i šireg prostora neinstitucionalizirane ljevice, nevladinih organizacija i sindikata, u različitim formatima, otvarala mnogobrojne rasprave o politici, ekonomiji i društvu. Program Akademije u 2015. godini, posvećen sindikatima i socijaldemokraciji, okupio je četrdesetak polaznica i polaznika – kako članica i članova SDP-a, tako i sindikata te angažiranih radnica i radnika. U 2014. godini učilo se i raspravljalo o strategijama ljevice u razvojnim politikama i ekonomiji. Osnovni program Akademije, posve-

ćen političkoj ekonomiji i idejama, socijalnoj politici te političkim akterima i procesima održan je u jesen 2013. godine, dok su ekonomija tranzicije na europskoj periferiji i kriza eurozone bile glavnim temama ciklusa seminara i radionica 2012. godine.

Uz ovaj obrazovni ciklus, Politička akademija za svoje polaznice i polaznike i sve zainteresirane članice SDP-a povremeno organizira i razgovore s uglednim gostima. Objavljivanje knjige Hrvatska i ljevica⁴⁵ dr. sc. Antuna Vujića bilo je povodom za razgovor s autorom o budućnosti socijaldemokracije, a njemački ekonomist Heiner Flassbeck predavao je u središnjici SDP-a 10. prosinca 2013. godine. Uz to i brojne intervjuje u domaćim medijima, Flassbeck je dva dana kasnije na seminaru Akademije u Rijeci govorio o konkretnim mogućnostima hrvatske makroekonomske politike za izlazak iz krize. Jedan od najuglednijih teoretičara socijaldemokracije Thomas Meyer 6. studenog 2014. godine predavao je o socijaldemokratskom kompromisu kao izazovu našeg doba, dok je publicist Albrecht Müller 8. svibnja 2014. godine izložio svoje viđenje ekonomske politike izlaska iz krize.

Posebno aktivne u obrazovnim programima bile su članice Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a, čiji je projekt Političko obrazovanje za ženski aktivizam - od A do Ž iz prosinca 2012. godine (okupivši na pet seminara osamdesetak polaznica iz stranaka Kukuriku koalicije, po principu treninga za trenerice), postavio temelje za feministički obrazovni program Politika ženama!. Njega od 2013. godine, uz financijsku podršku zagrebačkog Ureda Zaklade Friedrich Ebert organiziraju svake godine (tri do četiri vikend-seminara za do tridesetpet polaznica iz SDP-a, koalicijskih stranaka te sindikata i nevladinih organizacija⁴⁶). Pilot-program obrazovanja za rodnu ravnopravnost za mlade žene i muškarce Feminizam je za sve! iz 2014. godine zadobio je podršku FES-a i nastavlja se u 2016., a naglasak je na otvaranju rasprave o ljudskim pravima žena, jednakosti u ekonomskom i političkom odlučivanju, na elementima socijalne države, kao i širenju područja političke borbe te umrežavanju s novim, progresivnim aktericama na civilnoj i sindikalnoj sceni.

SDFŽ se profilirao kao prostor ženske političke emancipacije na ljevici te su njegove obrazovne aktivnosti poslužile kao primjer drugima (poput programa Akademije ravnopravnosti FES-a i Sarajevskog otvorenog centra u BiH).

⁴⁵ Vujić, Antun (2014) Hrvatska i ljevica: prilog socijaldemokratskom gledištu, Zagreb, Naklada Ljevak.

⁴⁶ Program Politika ženama! za cilj ima informirati i obrazovati, dijeliti i razmjenjivati iskustva te u socijaldemokratsko polje uvesti pripadnice akademske zajednice, sindikata, feminističke aktivistkinje, zagovornice ljudskih prava žena, stručnjakinje iz područja ekonomije, socijalne politike, kulture, umjetnosti itd. Ovaj je program, jedinstven opsegom i sadržajem te u odnosu na ciljnu skupinu, postavio standarde obrazovanja aktivistkinja u političkim strankama ljevice, lijevog i liberalnog centra i na europskoj razini, posluživši kao primjer sličnim programima, od BiH i Makedonije do baltičkih zemalja.

Politike i programi Stranke

Od svoje Sedme konvencije, na kojoj je 1996. godine usvojen prvi Program SDP-a⁴⁷, Socijaldemokratska partija Hrvatske je, kao i većina stranaka u svijetu, rad na artikulaciji programa vezivala uz demokratske cikluse pa i naši političko-programski dokumente od tada nose oznake izbornih programa ili deklaracija. Izborni program SDP-a Pošteno, pravedno, pametno: vizija socijalne i demokratske Hrvatske objavljen je početkom studenoga 1999. godine (Plećaš 2000: 556 – 580), a uslijedila je Izborna deklaracija SDP-a i HSLS-a: novi smjer hrvatske politike (Plećaš 2000: 536 – 555). Deveta konvencija SDP-a usvaja 2004. godine Programsku deklaraciju, a na izbore 2007. godine izlazimo s programom Nova snaga. U srpnju te godine Glavni odbor usvaja podloge gospodarske, obrazovne, kulturne, mirovinske, zdravstvene i još sedam javnih politika SDP-a (Socijaldemokracija danas 3/2007: 1- 64). Ta opsežna i detaljno razrađena programska dokumentacija velikim dijelom je rezultat intenzivnog rada savjeta SDP-a, koji su postavili osnovu i za Plan 21, izborni program SDP-a i koalicije koja pobjeđuje na izborima 2011. godine. Rad na artikulaciji programa tada se premješta u Vladu i ministarstva, a savjeti između dvije konvencije Stranke djeluju na razinama organizacija SDP-a. Vlada u mandatu 2011. - 2016. godine i sedmi saziv Sabora raspravljaju i donose stotinjak strateških dokumenata i planova javnih politika,⁴⁸ kao što su Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, Strategija za prava djece, Za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom, Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u razdoblju od 2014. do 2020. godine, itd. Na osnovi javnih rasprava koje je inicirala ta intenzivna političko-programska aktivnost Vlade, vjerojatno bez presedana u hrvatskoj novijoj povijesti, Predsjednik, članice i članovi Središnjeg savjeta SDP-a u suradnji s ministarskim kolegijem pripremaju i izborni program koalicije Hrvatska raste 2015. godine.

Što se tiče programske aktivnosti foruma SDP-a, krajem 2014. godine Glavni odbor Forumu mladih SDP-a izabrao je radnu skupinu za izradu novog programa Forumu mladih. Sljedeću godinu radna skupina je zadatku posvetila intenzivan pojedinačni rad i dva trodnevna radna sastanka (tijekom veljače i kolovoza u Vrsaru odnosno Splitu), a prijedlog na Glavnom odboru Forumu mladih raspravljen s odlukom da se konačni prijedlog Programa na usvajanje dostavi prvoj sljedećoj konvenciji Forumu.⁴⁹ Glavni odbor Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a Hrvatske je 9. svibnja 2015. godine usvojio Programske smjernice SDFŽ-a od 2014. do 2018. godine. Taj je dokument rezultat višemjesečne rasprave u organizacijama Forumu, a poslužio je i kao temelj za Izjavu i Programska načela “Naših prvih 20 godina za naših sljedećih 20”⁵⁰. Ususret, pak, lokalnim izborima 2013. godine, 12. Izvještajno-tematska skupština, u prosincu 2012. godine, usvojila je Zaključke o izazovima sudjelovanja žena na kandidacijskim listama za lokalne izbore.

⁴⁷ Program pod naslovom Za socijalnu i demokratsku Hrvatsku je usvojen 9. ožujka 1996. godine. U preambuli stoji: “SDP nastaje i razvije se na povijesnim temeljima hrvatske i europske socijalne demokracije, radničkog i seljačkog pokreta u Hrvatskoj, na antifascističkoj i demokratskoj borbi hrvatskog naroda za nacionalno i socijalno oslobođenje u duba Drugog svjetskog rata, pozitivnim tekovinama socijalnog razvitka iza Drugog svjetskog rata, reformističkom iskoraku Saveza komunista Hrvatske prema višestranačkoj demokraciji koncem osamdesetih, koji se izrazio utemeljenjem Socijaldemokratske partije Hrvatske (SDP), istodobno pokretanju nove autentične socijaldemokracije sa Socijaldemokratskom strankom Hrvatske (SDH) i njenim ujedinjenjem sa SDP-om, novim društvenim pokretima socijalne i demokratske orijentacije te općem europskom demokratskom pokretu za pluralizam. Napose, SDP nastaje i razvija se na obrani demokracije u Hrvatskoj i same Hrvatske u vrijeme Domovinskog rata te u svakodnevnoj borbi za ostvarivanje načela i vrijednosti socijalne demokracije”, Dušan Plećaš, ur. (2000.) Deset godina Socijaldemokratske partije Hrvatske, 1990. – 2000.: dokumenti, Zagreb, Socijaldemokratska partija Hrvatske: 95.

+2,8%

Hrvatsko gospodarstvo izašlo je iz recesije!

Proračun u suficitu

prvi put nakon 8 godina

Industrijska proizvodnja raste sedmi mjesec za redom

Hrvatska među tri zemlje EU s najvećim rastom izvoza

Zaposleno **77 123** mladih osoba

Zdravstvo dostupno svima

Hrvatska u plusu u povlačenju EU sredstava

Najniža stopa nezaposlenosti u posljednjih 6 godina.

*Primjer komunikacije rezultata rada Vlade RH prema građanima putem internetske stranice SDP-a

⁴⁸ Vlada RH (2011. – 2015.) Strateški dokumenti, <https://vlada.gov.hr/pristup-informacijama/strategije-planovi-i-izvjesca/strateski-dokumenti-vlade-rh/17683>, pristupljeno 15. ožujka 2016.

⁴⁹ Prijedlog Programa rada Foruma mladih SDP-a Hrvatske 2014. - 2016. (2014.) <http://fmsdp.org/wp-content/uploads/2014/11/Prijedlog-programa-FMSDP-RH.pdf>

⁵⁰ Svi dokumenti su dostupni na internetskim stranicama SDFŽ-a, forumzena.sdp.hr/dokumenti.

Međunarodne aktivnosti SDP-a

Međunarodna suradnja SDP-a odvija se primarno u okviru Stranke europskih socijalista (PES), čijom smo punopravnom članicom od 9. Kongresa PES-a održanog 28. i 29. rujna 2012. godine pa u Predsjedništvu i Koordinacijskom timu stranački predstavnici Neven Mimica i Karolina Leaković sudjeluju u profiliranju socijaldemokratskih politika na europskoj razini. Pozicija SDP-a Hrvatske u međunarodnom okruženju, ponajprije među sestrinskim strankama, od 2012. godine naovamo snažno je obilježena izbornim uspjehom i rezultatima hrvatske Vlade. Predsjednik SDP-a Zoran Milanović tako je međunarodne kontakte ostvarivao i na sastancima predsjednika država i vlada iz PES-a, uoči Europskoga vijeća, a bilateralno s predsjednicima vlada i stranaka, od Albanije preko Češke i Njemačke do Švedske. Sudjelovao je, među ostalim, i na obilježavanju 150 godina SPD-a u Leipzigu u svibnju 2013. godine kao jedan od glavnih govornika na konferenciji socijalista i demokrata “Renesansa za Europu: mir, prosperitet i napredak” u veljači 2013. godine u Torinu te, izdvojimo, na predizbornom skupu mađarskih socijalista u siječnju 2014. godine na poziv tadašnjeg predsjednika Attila Mesterhazyja kao jedini inozemni govornik.

U radu Predsjedništva PES-a sudjeluje Neven Mimica, član Europske komisije, koji je uz zastupnike u Europskom parlamentu Biljanu Borzan i Tonina Piculu, glas socijaldemokrata u Bruxellesu. Uz ministarske obveze, dužnosnici SDP-a, a osobito Milanka Opačić, Mirando Mrsić, Orsat Miljenić, Ante Kotromanović, sudjelovali su u radu ministarskih mreža u okviru Stranke europskih socijalista, predstavljajući politike SDP-ove Vlade, od kojih treba istaknuti Garanciju za mlade kao jednu od najuspješnijih. U radu Koordinacijskoga tima, tijela kojega čine međunarodni tajnici stranaka PES-a, aktivna je međunarodna tajnica SDP-a Karolina Leaković, koja je na Kongresu PES Women u Budimpešti 2015. godine izabrana za potpredsjednicu PES Women. Kongresi se PES-a, inače, održavaju svake godine (valja izdvojiti onaj izborni iz 2015. godine, kada je za predsjednika ponovno izabran bugarski socijalist Sergej Stanishev, a izaslanstvo su SDP-a činili Gordana Sobol, Daniel Mondekar i Karolina Leaković).

SDP Hrvatske i dalje je članom Socijalističke internacionale, koja od kongresa u Cape Townu 2012. godine bilježi ozbiljnu regresiju u političkome značaju, ali i organizacijskim mogućnostima. Od 2013. godine sudjelujemo u radu Progressive Alliance platforme, neformalne globalne inicijative socijalista, socijaldemokrata i progresivnih pokreta koju koordinira SPD (međunarodna tajnica SDP-a Hrvatske sudjelovala je na PA seminaru u Stockholmu u listopadu 2013. godine, a tajnica SDFŽ-a Sanja Major na konferenciji o rodnoj ravnopravnosti i dostojanstvenom radu u svibnju 2015. godine u Rotterdamu). Zastupnik u Hrvatskome saboru Tomislav Saucha bio je, pak, u ožujku 2016. godine dijelom izaslanstva PES-a i Progressive Alliance na seminaru o demokratskim predizborima u SAD-u.

Stranka europskih socijalista djeluje putem mreža za politike, od kojih po aktivnostima treba izdvojiti Mrežu za socijalnu Europu, čiji je član Mirando Mrsić, a u radu drugih sličnih mreža sudjeluju zastupnice SDP-a te članovi vodstva, u skladu s potrebama.

SDP je 23. studenoga 2013. godine sudjelovao na osnivačkom sastanku Rainbow Rose, LGBTI organizacije pri Stranci europskih socijalista, a predstavljao nas je Tomislav Korman. Bilo je to svega nekoliko dana uoči referendumu o ustavnoj definiciji braka protiv kojega se i PES izjasnio priopćenjem. U rujnu iste godine naši su eurozastupnici u Bruxellesu ugostili članice i članove Foruma mladih – Marinu Žalac, Edina Preljevića, Tomislava Koledića, Danka Žitinića, Franka Guščića, Damjana Kurelića i Juricu Juga, koji su se u Europskom parlamentu

imali prilike upoznati s aktivnostima zastupnika i dinamikom parlamentarne aktivnosti te susresti s predsjednikom EP-a Martinom Schulzom

U pripremi izbora za Europski parlament 2019. godine, PES je osnovao Akademiju na čijem su prvom seminaru u Beču, u studenome 2014. godine, sudjelovali članovi SDP-a Jure Zubčić iz Zadra te Arijana Kladar iz Zagreba, dok su nas na drugom i trećem, u svibnju i prosincu 2015. godine, predstavljali članovi stranačkoga Ureda za odnose s javnošću Matej Mišić i Ivana Pušonjić. Voditelj online komunikacija Bartol Šimunić sudjelovao je na sastanku PES Media Network u Amsterdamu u prosincu 2015. godine, a iskustva iz izbornih kampanja podijelio je i s kolegama iz država u kojima se ove godine održavaju parlamentarni izbori, i to u Beogradu, u ožujku 2016. godine, na seminaru u organizaciji PES-a i Europskog foruma za demokraciju i solidarnost. Član Tajništva SDP-a Dan Špicer sudjelovao je na seminaru PES-ove Grupe za parlamentarne izbore, u siječnju 2015. godine u Amsterdamu. Valja istaknuti doprinos nekolicine hrvatskih PES aktivista u pripremanjima za izbore za Europski parlament 2014. godine, osobito člana SDP-a iz Zadra Erola Gašija, inače i koordinatora grupe PES-ovih aktivista u tome gradu (sudjelovao je na nekoliko paneuropskih sastanaka aktivista). Gaši je, uz Nikolu Turčinova (također iz Zadra) u ožujku 2013. godine sudjelovao na paneuropskom sastanku PES-ovih aktivistica u Budimpešti, a Staška Barić iz Zagreba na sličnom je događanju sudjelovala u Parizu.

U Zagrebu je, 15. lipnja 2013. godine, uoči pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji održana međunarodna konferencija "Shaping Europe, Welcome Croatia" Europskog foruma za demokraciju i solidarnost, FEPS-a, Novog društva i SDP-a. Njome je obilježeno 20 godina djelovanja Europskog foruma za demokraciju i solidarnost, a okupila je tridesetak predstavnika i predstavnica socijaldemokratskih i socijalističkih stranaka iz EU i država kandidatkinja. U svibnju, pak, 2013. godine SDP je u suradnji s Grupom progresivnog saveza socijalista i demokrata u Europskom parlamentu u Splitu organizirao "Relaunching Europe" konferenciju, na kojoj je uz predsjednika Zorana Milanovića, jedan od glavnih govornika bio tada predsjednik Progresivnog saveza socijalista i demokrata u Europskom parlamentu Hannes Swoboda. U Rijeci smo, pak, 30. i 31. kolovoza 2012. godine, uz domaćinstvo gradonačelnika Vojka Obersnela, suorganizirali izvanredni godišnji sastanak Grupe socijalista u Odboru regija EU-a (PES Group in the CoR) o novoj industrijskoj agendi Europske unije. Prisustvovali su mu najviši dužnosnici Vlade, predsjednik Grupe socijalista u Odboru regija Karl-Heinz Lambertz i mnogi njezini članovi. I Hannes Swoboda i Martin Schulz, kao zajednički kandidat europskih socijalista i socijaldemokrata za predsjednika Europske komisije, sudjelovali su u izbornoj kampanji za Europski parlament 2014. godine⁵¹.

SDP-ove zastupnice i zastupnici proteklih su godina redovito sudjelovali na godišnjim međunarodnim parlamentarnim konferencijama u organizaciji Zaklade Friedrich Ebert (u Cavtatu), koje okupljaju njemačke i parlamentarce država jugoistočne Europe na pitanjima od značaja za proces EU pridruživanja (sudjelovali su Igor Dragovan, Peđa Grbin, Karolina Leaković, Daniel Mondekar, Melita Mulić, Tonino Picula, Tatjana Šimac - Bonačić).

⁵¹ Predsjednik Grupe progresivnog saveza socijalista i demokrata u Europskom parlamentu Hannes Swoboda, 19. i 20. svibnja 2014. godine boravio je u Vukovaru i Rijeci, posjetivši Ovčaru, Europski dom Vukovar, te susrevši se s gradonačelnikom Rijeke Vojkom Obersnelom i primorsko-goranskim županom Zlatkom Komadinom, kao i gradonačelnikom Opatije Ivom Dujmićem. U pratnji pročelnika za kulturu u riječkoj gradskoj upravi Ivana Šarara, obišao je kompleks nekadašnje tvornice „Rikard Benčić“, uvjerivši se u potencijale Rijeke kao europske prijestolnice kulture 2020., što je i potvrđeno odlukom iz ožujka 2016. godine. Predsjednik Europskog parlamenta i socijaldemokratski kandidat za predsjednika Europske komisije Martin Schulz posjetio je Gunju i Osijek na samom kraju svoje kampanje, u petak, 23. svibnja 2015. godine. Obišao je poplavljena sela županjske Posavine i izrazio podršku naporima hrvatske Vlade u obnovi i revitalizaciji krajeva pogođenih elementarnom nepogodom, dok je u Osijeku susreo članice Forumu mladih.

Međustranačka razmjena iskustava odvijala se i u okviru raznih međunarodnih projekata, od kojih izdvajamo: inicijativu Olof Palme Centra, britanskih laburista, NDI-ja i FES-a BiH o povezivanju socijaldemokratskih stranaka i sindikata u jugoistočnoj Europi (na konferenciji u Sarajevu potkraj listopada 2012. godine sudjelovao Marko Krištof iz Zagreba); bilateralnu suradnju s makedonskim socijaldemokratima u razvoju lokalnih politika (seminar održan u Strumici, u prosincu 2012. godine uz sudjelovanje Krešimira Šakića iz Šibenika i Alena Preleca iz Brdovca), kao i raspravu o izradi javnih politika i unaprjeđenja sudjelovanja članova u izgradnji demokratskih političkih stranaka (konferencija na Ohridu u lipnju 2012. godine uz sudjelovanje Sanje Ožić i Petra Kurečića iz Zagreba); angažman predavačica i predavača na regionalnim političkim akademijama (poput Ivana Cerovca iz Opatije i (nestranačkih, ali bliskih) predavača sa zagrebačkih Ekonomskog i Fakulteta političkih znanosti). Iskustva, prakse i politike SDP-a inspiracija su mnogim sestrinskim strankama u Europskoj uniji i šire i međunarodna suradnja ne iscrpljuje se u institucionalnoj, nego proširuje na suradnju s akterima u akademskoj, nevladinoj i drugim sferama.

Rad foruma SDP-a

Socijaldemokratski forum žena

Obilježavajući dvadesetu obljetnicu djelovanja Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a (osnovan 8. siječnja 1995. godine), 15. Izvještajno-tematska skupština je 20. veljače 2016. godine usvojila Izjavu i programska načela “Naših prvih 20 godina za naših sljedećih 20”, kojima je ova unutarstranačka interesna organizacija (čijom članicom mogu postati i zainteresirane građanke koje nisu članice SDP-a) postavila temelje daljnjem progresivnom djelovanju na ostvarivanju rodne ravnopravnosti, kako u Stranci, tako i u društvu. Članice Foruma potvrdile su temeljna opredjeljenja: slobodu, solidarnost, pravednost i ravnopravnost kao ishodišta vlastitog političkog angažmana, svjesne kako su, “dok se Europom kotrlja konzervativna revolucija, na udaru prava žena, autonomija ženskoga tijela.”⁵² Upozoravajući na regresivne trendove i u SDP-u i u Republici Hrvatskoj, kada je o zastupljenosti žena u politici kao i o njihovom statusu u društvu općenito riječ, predsjednica Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a Gordana Sobol izjavila je kako “mi žene predstavljamo ogroman dio SDP-a, mi artikuliramo sve ono što socijaldemokracija jest, mi jesmo najaktivniji dio SDP-a, mi propitujemo i kada drugi neće. Mi ne želimo da nas se tapše po leđima, mi ne želimo biti samodopadljive, mi ne želimo da nas se hvali u prigodničarskim prilikama i da nas se sjete kada su unutarstranački izbori. Tražimo mjesta koje nam pripadaju u organima i tijelima stranke, ali i na listama od lokalnih do državnih i europskih izbora. Na tim mjestima sada sjede naši kolege.”⁵³

Svojim su aktivnostima članice Foruma u protekle četiri godine svjedočile avangardu i primjerom su mnogim organizacijama žena sestričkih i drugih stranaka diljem Europe. Promjena vodstva Foruma, na Izornoj skupštini 29. studenog 2014. godine⁵⁴ donijela je osvježenja i inaugurirala nove prakse, od kojih valja izdvojiti intenziviranje obrazovnih aktivnosti.⁵⁵ Od prosinca 2012. godine i prvog seminara “Političko obrazovanje za ženski aktivizam” (pet susreta, uključujući i evaluacijski, za osamdesetak sudionica, po principu treninga za trenerice), preko temeljnog feminističkog obrazovnog programa Politika ženama! (provodi se u kontinuitetu od 2013. godine u suradnji sa Zakladom Friedrich Ebert, završilo ga stotinjak žena iz SDP-a, HNS-a IDS-a, HSU-a, ORaH-a, sindikalistkinja, članica nevladinih organizacija), sve do pilot-programa Feminizam je za sve! (2014. godine za mlade žene i muškarce), SDFŽ se profilirao kao prostor ženske političke emancipacije na ljevici te su njegove obrazovne aktivnosti poslužile kao primjer drugima (poput programa Akademije ravnopravnosti FES-a i Sarajevskog otvorenog centra u BiH). SDFŽ je, odlukama svojih tijela - primarno Predsjedništva i Glavnog odbora, odgovarao na izazove koje status žena u Hrvatskoj za političke akterice predstavlja te se uključivao u kampanje, zagovaračke inicijative i druge javne akcije. Kontinuirano su članice Foruma upozoravale na potrebu statutarno jasnijeg i primjerenog

⁵² Forum žena SDP-a (20. veljače 2016) Izjava i Programska načela 15. Izvještajno-tematske skupštine Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a Hrvatske, http://forumzena.sdp.hr/wp/wp-content/uploads/sites/23/Dokumenti/Izjava_i_programska_deklaracija_20_godina.pdf, pristupljeno 15. ožujka 2016.

⁵³ Forum žena SDP-a (20. veljače 2016) Govor predsjednice Gordane Sobol, <http://forumzena.sdp.hr/aktualno/govor-predsjednice-gordane-sobol-na-obiljezavanju-20-godina-foruma-socijaldemokratkinje-imaju-posebnu-odgovornost-za-status-zena-u-hrvatskome-drustvu/>, pristupljeno 15. ožujka 2016.

⁵⁴ Predsjednicom je u drugom mandatu ostala Gordana Sobol (Zagreb), za potpredsjednice su izabrane Karolina Leaković (Zagreb) i Melita Mulić (Zagreb), a članicama su Predsjedništva postale Aida Batarelo (Split), Mirjana Mataušić – Pišl (Velika Gorica), Dijana Pavičić – Haniš (Zagreb), Tatjana Šimac – Bonačić (Dubrovnik), Dunja Špoljar (Radoboj) i Sanja Tamarut (Rijeka). Tajnica je Sanja Major (Garešnica).

⁵⁵ Detaljnije u poglavlju Unutarstranačka komunikacija i obrazovanje.

definiranja statusa foruma u okviru Stranke (osobito financiranja na lokalnoj i regionalnoj razini), položaja žena u Stranci, ponajviše na izbornim listama te orodnjavanja socijaldemokratskih politika.⁵⁶ Gorući problem financiranja aktivnosti organizacija Forumu pokušao se ublažiti projektnim financiranjem putem natječaja raspisanoga u 2015. godini, za što je SDFŽ od godišnjeg proračuna (200 tisuća kuna), 15 % (30 tisuća) izdvojio za devet⁵⁷ projekata lokalnih organizacija. Znatna dio aktivnosti lokalnih organizacija Forumu obuhvaćaju i javnozdravstvene kao i akcije humanitarnog predznaka, a o doprinosu članica Forumu djelovanju SDP-a na lokalnoj i nacionalnoj razini u cjelini ne treba posebno razglabati.

Međunarodna suradnja intenzivna je, okrenuta podjednako pozicioniranju u okviru Organizacije žena Stranke europskih socijalista (PES Women), čijom je potpredsjednicom u lipnju 2015. godine na Kongresu u Budimpešti izabrana potpredsjednica SDFŽ-a Karolina Leaković, tako i osnažujućim praksama u regiji (suradnja sa sestrinskim organizacijama u okviru regionalnih inicijativa, u čemu prednjači CEE Gender Network). Predsjednica PES Women, tada i zastupnica u Europskome parlamentu iz Mađarske Zita Gurmai boravila je u službenom posjetu Hrvatskoj i s glavnim tajnikom SDP-a te saborskim zastupnicama i članicama vodstva Forumu susrela se u središnjici SDP-a 28. siječnja 2013. godine, dok su predsjednice sestrinskih organizacija iz Slovenije, BiH, Makedonije, Srbije i Crne Gore upravo u Zagrebu, 13. prosinca 2014. godine, dogovorile stvaranje platforme za rodnu ravnopravnost u jugoistočnoj Europi, pod vodstvom CEE gender Networka. Zastupnica u Europskom parlamentu Biljana Borzan je od 10. do 13. studenog 2014. godine za dvadesetak članica županijskih vodstava SDFŽ-a te Predsjedništva SDFŽ-a Hrvatske organizirala posjet Europskom parlamentu i upoznavanje s načinom donošenja odluka te potaknula razmjenu mišljenja o rodnoj ravnopravnosti u Europskoj uniji.

U Hrvatskoj SDFŽ ostvaruje i unaprjeđuje kontakte, suradnju i razmjenu mišljenja s organizacijama civilnoga društva, kako nevladinim feminističkim organizacijama tako i progresivnim sindikalistkinjama i pripadnicima/pripadnicama akademske zajednice. U veljači 2016. godine tako je inicijativom Forumu osnovana radna grupa za izmjene i poboljšanje Zakona o ravnopravnosti spolova i paketa izbornih zakona, u koju su uključene i nestranačke osobe.

Forum seniora

Uz tradicionalno obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba, 1. listopada, Forum seniora SDP-a u razdoblju između dvije konvencije Stranke održava brojne tribine i susrete naših najiskusnijih članica i članova. Na seriji tribina su predstavljeni podatci o socijalnom i zdravstvenom položaju umirovljenika, prikupljeni anketom među 25 tisuća umirovljenika potkraj 2012. godine. U povodu 1. listopada u Zagrebu organiziraju se i sportski susreti Forumu seniora, na kojima u pet sportskih disciplina sudjeluje oko 200 seniora iz svih krajeva Hrvatske.

Nakon usvajanja novog Zakona o mirovinskom osiguranju održavaju se regionalna savjetovanja o reformi mirovinskoga sustava na kojima izmjene predstavlja pomoćnica ministra rada i mirovinskoga sustava Mirjana Rađenović. Savjetovanja su održana u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. U travnju 2014. održana je 6. Izborna konvencija Forumu seniora na ko-

⁵⁶ Uspostavljena je plodna suradnja s, uglavnom, pomoćnicama i zamjenicama ministara iz kvote SDP-a u ondašnjoj Vladi RH, a treba izdvojiti doprinos kolegica Tatjane Dalić, Maje Sporiš, Zdenke Lončar, Dijane Bezjak, Snježane Španjol, Mirjane Mataušić - Pišl, Mirjane Rađenović, koje su s nacionalnim i lokalnim vodstvima SDFŽ-a i članicama ostvarile mnoge javne tribine, okrugle stolove, edukacije itd., o statusu žena u ruralnome prostoru, o zapošljavanju žena, poduzetničkim inicijativama, socijalnoj politici itd.

⁵⁷ Forum žena SDP-a (3. srpnja 2015) Rezultati natječaja za projekte organizacija SDFŽ-a, <http://forumzena.sdp.hr/aktualno/rezultati-natjecaja-za-projekte-organizacija-sdfz-a/>, pristupljeno 15. ožujka 2016.

joj je analizirana aktivnost u proteklom razdoblju. Posebno su analizirani rezultati ankete o socijalnom i zdravstvenom položaju umirovljenika kakvu u Hrvatskoj do sada nitko nije proveo među umirovljeničkom populacijom. Anketirano je ukupno 22.500 umirovljenika, a obradom njihovih odgovora na brojna pitanja stečena je relevantna slika o položaju umirovljenika. Nakon provođenja ankete održana su četiri regionalna i 14 gradskih savjetovanja s posebnim osvrtom na rezultate ankete u tim sredinama. Nakon donošenja Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o radu, održana su u 14 gradova savjetovanja na kojima su o novim zakonima govorili predstavnici Ministarstva rada i mirovinskog sustava.

Forum seniora aktivno se uključio u predizbornu kampanju za lokalne, parlamentarne i predsjedničke izbore. Organizirane su tribine u svim većim gradovima na kojima su govorili kandidati SDP-a. Na lokalnim izborima 18 seniora izabrano je u općinska, gradska i županijska vijeća.

Već tradicionalna aktivnost Foruma je obilježavanje 1. listopada, Međunarodnog dana starijih osoba, koji se odlukom UN obilježava u cijelom svijetu. Toga dana u dvadesetak gradova aktivisti Foruma na gradskim trgovima druže se s građanima, dijele voće i prigodne letke o zdravlju starijih ljudi.

Od listopada 2005. godine Forum seniora izdaje časopis Senior. Časopis izlazi kvartalno i tiska se u četiri tisuće primjeraka. Do sada je tiskano 45 brojeva Seniora u kojem se objavljuju članci o sjednicama Glavnog odbora SDP-a, aktivnostima Foruma seniora, a brojni SDP-ovi ministri i članovi Predsjedništva SDP-a objavljuju autorske priloge u kojima pišu o aktualnim političkim događanjima.

Forum mladih

Izborom novog vodstva Foruma mladih SDP-a Hrvatske u srpnju 2014. godine⁵⁸, ljestvica aktivnosti podignuta je na višu razinu. Obrazovne aktivnosti Foruma mladih, o kojima detaljnije u dijelu o obrazovnim programima SDP-a, jedan su od najznačajnijih i najpropulzivnijih aspekata rada Foruma.

Potkraj 2014. godine pristupilo se izradi novog programa Foruma, a Radna skupina koja ga je priredila ponudila ga je na raspravu Glavnome odboru FM-a. Upućivanjem na usvajanje predstojećoj Konvenciji, Forum mladih će, uz nova Pravila organizacije, i na taj način odgovoriti izazovima koje pred njih postavlja angažman mladih u politici. S tim se pitanjem, naravno, susreću i Mladi europski socijalisti (YES), kao jedna od najjačih omladinskih organizacija u Europi, kojoj pripada i Forum (Croatian Social Democratic Youth, kako glasi puni naziv organizacije u međunarodnom okruženju). Status jedne od najuspješnijih organizacija mladih socijalista i socijaldemokrata u Europi, FM SDP-a Hrvatske potvrdio je, uz podršku SDP-a, uspješnom organizacijom ljetnog kampa tada ECOSY-ja (danas YES-a – Young European Socialists) za oko dvije tisuće mladih iz cijele Europe, u Savudriji, od 13. do 20. srpnja 2012. godine. Međunarodne aktivnosti FM-a potvrđuju se aktivnošću u tijelima YES-a (predstavnicu FM-a Mateja Pavičić u travnju 2015. godine na Kongresu YES-a postala je članicom Nadzornog odbora). Izaslanstva Foruma mladih, u raznim formatima, posjećuju institucije Europske unije, primarno Europski parlament, i to na poziv SDP-ovih zastupnika, a jedno je takvo bilo i ono iz travnja 2015., na poziv zastupnika u Europskom parlamentu Tonina Picule, koji je u Bruxellesu organizirao raspravu i izložbu o 120 godina socijaldemokracije u

⁵⁸ Za predsjednika je izabran Nenad Livun (Zagreb), za potpredsjednike Gordana Kobac (Vinkovci), Drago Tomašić (Velika Gorica) i Jure Zubčić (Zadar), a članovi su Predsjedništva Ivan Bartek (Čakovec), Josip Biščanić (Karlovac), Lara Kvesić (Zagreb), Ivan Lukež (Pula), Ivan Lukić (Zagreb), Ivan Maričić (Đakovo) i Luka Nikpalj (Šibenik). Tajnik je Bojan Kralj (Split).

Hrvatskoj. Dinamična je i bilateralna i multilateralna suradnja (u okviru IUSY-ja, globalne organizacije mladih socijalista, potom Balkan Round Table-a, kao i posjeta i sudjelovanja na kongresima sestrinskih omladinskih organizacija).

Doprinos Foruma mladih redovitim aktivnostima SDP-a, kao i izbornim kampanjama, nemjerljiv je. Bez angažmana članica i članova Foruma, od kojih mnogi i nisu u članstvu SDP-a, akcije javnog zagovaranja, humanitarne i javnozdravstvene aktivnosti uopće ne bi bilo moguće provesti, a vidljivost SDP-a i informacije o politikama ne bi bile dostupne javnosti u mjeri u kojoj to omogućuje izravan, energičan i angažiran kontakt članica Foruma mladih.

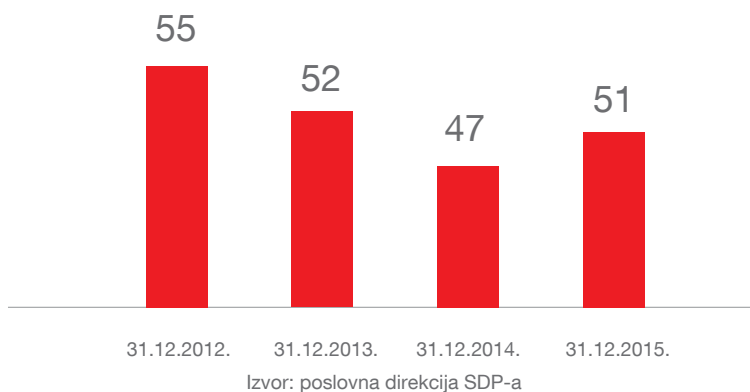
Od zasebnih kampanja za mlade u 2015. godini izdvojiti treba dvije: “Garanciju za mlade” i “Zavrtni ideju”, uz sudjelovanje više od 60 organizacija FM-a u cijeloj Hrvatskoj⁵⁹. Zagovaračke aktivnosti Foruma mladih i podrška marginaliziranim i/ili diskriminiranim skupinama ogledaju se i u sudjelovanju u povorkama ponosa, u obilježavanju važnih datuma, poput Dana antifašističke borbe, kao i u pismima i javnim očitovanjima podrške nevladinim organizacijama, aktivistkinjama i aktivistima za ljudska prava i borbu protiv svih oblika netrpeljivosti te umanjivanja dosegnutih standarda ljudskih prava. Izdvojiti tako valja otvoreno pismo podrške Foruma mladih Ženskoj mreži Hrvatske (od 28. prosinca 2015. godine), u vezi s pravom na izbor i autonomno odlučivanje žena o vlastitu tijelu.

⁵⁹ Detaljnije u poglavlju Komunikacija s javnošću i izborne kampanje

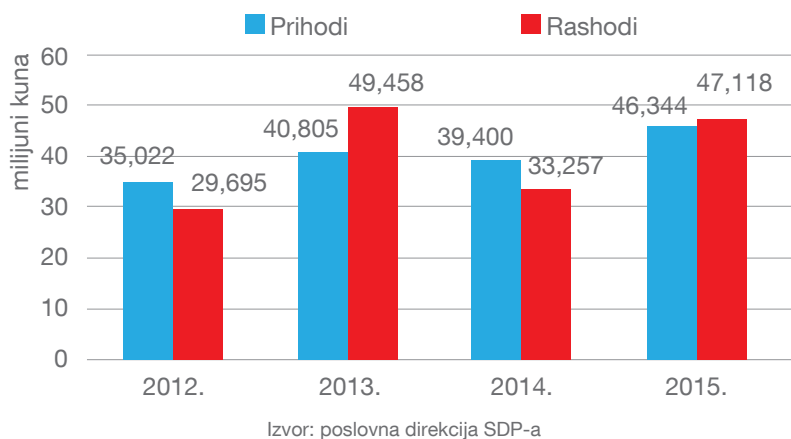
Potporne aktivnosti i financije

Uz Tajništvo kao izvršno i stručno-operativno tijelo Glavnog odbora, Predsjedništva i predsjednika, u SDP-u djeluju poslovna direkcija i stručne službe sa zadaćama osiguravanja potpore svim aktivnostima organa, organizacija i foruma Stranke. Rad organa i organizacija stranke usklađuje i organizira glavni tajnik SDP-a Igor Dragovan izabran na tu dužnost na konstituirajućoj sjednici Glavnog odbora, 16. lipnja 2012. godine. Poslovni direktor Dinko Suton, izabran na istoj sjednici Odbora, brine o prihodima i rashodima Stranke, upravlja našom imovinom, rukovodi stručnom službom vodeći brigu o zaposlenima, financiranju aktivnosti Stranke i drugim financijsko-ekonomskim stvarima. Za svoj rad odgovara predsjedniku SDP-a i Glavnom odboru, a redovita Izvješća o poslovanju Stranke podnosi Glavnom odboru, Predsjedništvu i Poslovnom odboru. Socijaldemokratska partija Hrvatske je organizirana na teritorijalnom načelu: sastoji se od općinskih (ili, u Zagrebu, mjesnih, kvartovskih), gradskih i županijskih organizacija te središnjice na Iblerovom trgu 9 u Zagrebu. Stranka je registrirana kao jedna pravna osoba s jedinstvenim poslovnim računom, tako da se sva financijska izvješća i podaci prikazuju za SDP u cjelini. U SDP-u je 31. prosinca 2015. bila zaposlena 51 osoba. Kretanje broja zaposlenih te prihoda i rashoda SDP-a prikazano je u nastavku.

Broj zaposlenih u SDP-u
2012. - 2015.

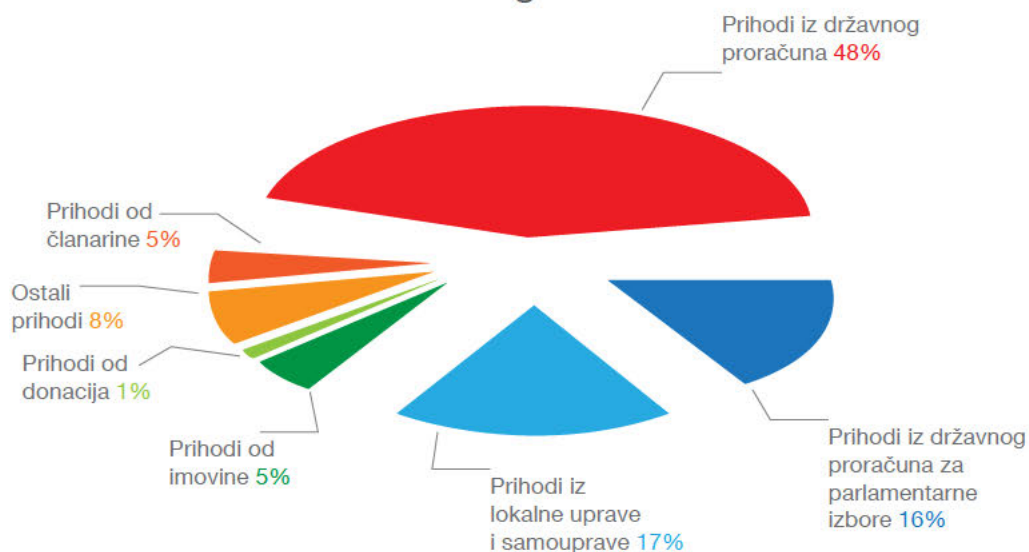
Prihodi i rashodi SDP-a
2012. - 2015.

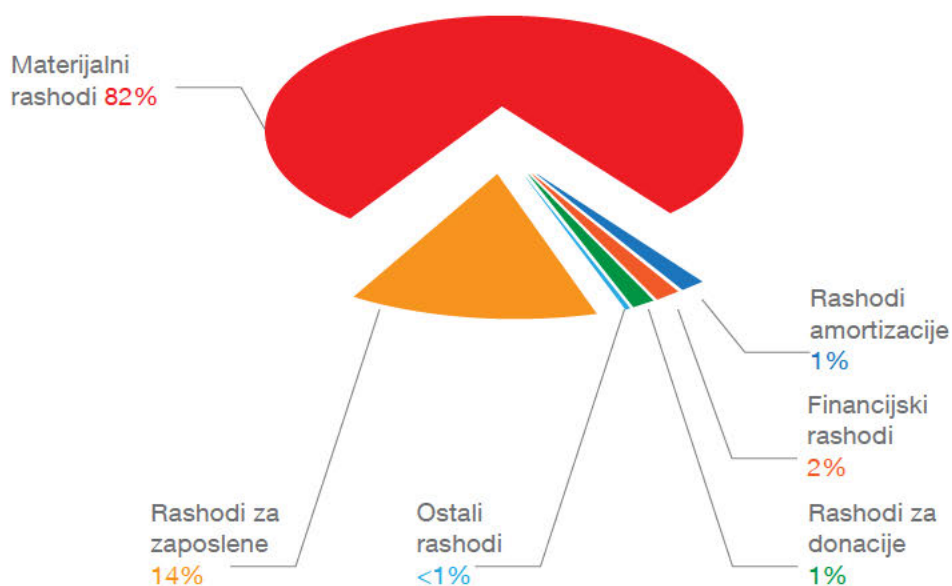
Financije SDP-a

Najveći dio prihoda SDP ostvaruje prema Zakonu o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/2007) iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zatim od članarina, imovine, dok donacije i ostalo predstavljaju najmanje udjele u financiranju stranačkih aktivnosti.

Struktura prihoda SDP-a 2015. godine

Struktura rashoda SDP-a 2015. godine

Prihodi ostvareni na kraju 2012. godine iznosili su 35.022.423, a rashodi 29.695.068 kuna. Za usluge tekućeg i investicijskog održavanja izdvojeno je 1.672.509 kuna. Od toga je 1.081.146 kuna uloženo u središnjicu, a 591.362 kuna u lokalne organizacije. Od ukupnog iznosa uloženog u lokalne organizacije, središnjica Stranke je 484.803,49 kuna uložila u poslovne prostore u Delnicama, Vinkovcima, Svetom Ivanu Zelini i Segetu. Sredstva uložena u središnjicu utrošena su na izmjenu dijela prozora zgrade na Iblerovom trgu 9, u izolaciju i sanaciju krova, izmjenu rasvjete u hodnicima, sanaciju dizala te izmjenu regulacijskih ventila i ugradnju pri-gušnica na radijatorima. SDP daje u zakup veći dio prostora u zgradi na Iblerovom trgu 9, a tim je ulaganjima osigurao visoki stupanj popunjenosti i siguran prihod po toj osnovi.

U 2013. godini SDP je planirao prihode od 40.542.794 kuna, a rashode u iznosu od 48.850.000 kuna. Ostvareni prihodi na kraju godine su iznosili 40.805.154 kune, a rashodi 49.457.855 kuna. Za usluge tekućeg i investicijskog održavanja te godine izdvajamo 835.836 kuna: 672.401 u središnjicu, a 163.435 kuna u lokalne organizacije. Na Iblerovom trgu je dovršena je izmjena prozora, zamijenjen je i dio ormara u poslovnim prostorima, rasvjeta u sanitarnim čvorovima, a uređena je soba za sastanke na prvom katu zgrade. U pripreme za lokalne (redovne i prijevremene) izbore 2013. godine Stranka je ukupno uložila 13.284.106 kuna (6.280.751 za promociju kandidacijskih lista, a dodatnih 7.003.355 za promociju kandidatki-nja i kandidata), a za izbore u Europski parlament 1.463.608 kuna.

Prihodi	2012		2013		2014		2015	
	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno
Od članarine	2,400,000	2,611,745	3,000,000	3,324,739	2,600,000	2,117,437	2,100,000	2,255,546
Iz državnog proračuna	24,035,619	20,390,392	15,292,794	15,292,794	24,873,484	24,873,484	22,247,588	22,247,588
Za EU izbore	-	-	1,250,000	1,250,000	172,000	172,000	-	-
Za parlamentarne izbore	-	-	-	-	-	-	7,860,000	7,560,000
Iz lokalne uprave i samouprave	9,200,000	9,360,328	14,000,000	13,937,978	9,000,000	8,949,119	8,000,000	8,055,144
Od imovine	1,500,000	1,790,793	2,000,000	2,054,976	2,000,000	2,277,451	2,001,000	2,092,035
Od donacija	400,000	451,955	2,000,000	1,847,369	300,000	274,014	600,000	579,697
Ostali prihodi	130,000	417,210	3,000,000	3,097,298	500,000	736,981	3,500,000	3,553,944
Ukupno	37,665,619	35,022,423	40,542,794	40,805,154	39,445,484	39,400,486	46,308,588	46,343,955
Rashodi	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Planirano	Ostvareno
Za zaposlene	6,000,000	6,567,273	6,868,000	6,775,204	6,570,000	6,367,193	6,400,000	6,414,050
Materijalni rashodi	18,859,000	21,698,964	33,000,000	33,837,172	21,000,000	20,251,001	38,800,000	38,754,295
Amortizacija	300,000	341,027	500,000	555,971	600,000	614,325	600,000	644,087
Financijski rashodi	600,000	665,651	1,132,000	1,090,953	700,000	706,374	500,000	702,138
Rashodi za donacije	400,000	194,395	7,300,000	7,143,282	5,000,000	5,194,359	600,000	535,458
Ostali rashodi	2,000,000	227,758	50,000	55,273	150,000	123,716	200,000	67,750
Ukupno	28,159,000	29,695,068	48,850,000	49,457,855	34,020,000	33,256,968	47,100,000	47,117,780

U 2014. godini SDP planirao prihode u visini 39.445.484, a rashode od 34.020.000 kuna. Ostvareni prihodi na kraju godine iznosili su 39.400.485 kuna, a rashodi nešto manje od plana: 33.256.967 kuna. Usluge tekućeg i investicijskog održavanja 2014. godine stajale su na 370.046 kuna: 321.121 kuna je utrošeno na Iblerovom trgu, a 48.924 kuna u lokalnim organizacijama. U središnjici je nastavljena izmjena ormara u uredima, saniran je pod skladišta (podruma), a sustav kontrole i sigurnosti nadograđen. SDP je te godine drugostupanjskom sudskom odlukom izgubio poslovni prostor u Zadru koji je pripao Republici Hrvatskoj. Vrijednost od 2.281.250 je isknjižena iz imovine i evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, a na drugostupanjsku odluku smo podnijeli žalbu Ustavnom sudu. Na pripreme za izbore u Europski parlament 2014. godine je utrošeno 1.487.713 kuna, na predsjedničke izbore 3.990.000 kuna, a 18 prijevremenih lokalnih izbora 827.313 kuna.

Prošle, 2015. godine Stranka je planirala 46.308.588 kuna prihoda, a rashode u visini 47.100.000 kuna. Ostvareno je 35.366, a uloženo 17.779 kuna više od plana. Usluge tekućeg i investicijskog održavanja stajale su 613.592 kune: 511.675 je uloženo u središnjicu, a 101.916 kuna u lokalne organizacije. Od ukupnog iznosa uloženog u lokalne organizacije, središnjica je 77.882 kuna uložila u poslovne prostore u Vinkovcima i Velikoj Gorici. Na Iblerovom trgu je uređena mala dvorane za sastanke, prostor izbornog stožera u prizemlju, ured računovodstva te hodnik na drugom katu. U pripremu za parlamentarne izbore je uloženo 13.795.322 kune, a za tridesetdvoje prijevremene lokalne izbore 428.827 kuna (217.725 kuna za izbornu promidžbu lista za predstavnička tijela i 211.102 kuna za izbornu promidžbu kandidata koje je SDP podržavao).

SDP u 2016. godini planira prihode u iznosu od 27.807.893 kuna te rashode u iznosu od 27.290.000 kuna.

Pravni poslovi

SDP je u izvještajnom razdoblju oformio tim odvjetnika koji zastupa Stranku u svim pravnim poslovima i sudskim sporovima. Zahvaljujući tome su uspješno okončani dugogodišnji sporovi u vezi nekretnina, sklopljen je sporazum s Ministarstvom financija o podmirenju međusobnih potraživanja (pregovori traju od 2008. godine), poništena je Odluka Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav o gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna od travnja 2013. godine, ishođeno je oslobođenje od kazne za prekršaj propusta objave i dostave financijskog izvještaja za 2012. godinu Državnom uredu za reviziju, kao i za propust dostave izvještaja za 2013. godinu Državnom izbornom povjerenstvu; u okončanim prekršajnim postupcima vođenim na prijedlog Državnog odvjetništva (u vezi dostave i objave izvještaja za lokalne izbore) odmjerene kazne su ispod zakonskog minimuma, a ostali postupci su u tijeku ili se čeka pravomoćnost odluka. Presudom Općinskog suda u Zagrebu SDP-u je omogućena uknjižba prava vlasništva poslovnog prostora u Zagrebu. Nakon izvršene procjene, ta nekretnina će biti evidentirana u imovini Stranke.

Uredio: Milan F. Živković

Grafičko oblikovanje: Jelena Rebrnjak

Suradnici na Izvještaju: Nikolina Antić, Gordana Barberić, Mario Bauk, Aleksandra Digula, Peđa Grbin, Renata Horvat, Karmen Kolar, Karolina Leaković, Stjepan Mikulandrić, Matej Mišić, Mateja Pavičić, Dušan Plećaš, Dalibor Prevendar, Ivana Pušonjić, Bojana Puzigaća, Tomislav Sitar, Dinko Suton i Dan Špicer

Izdavač: Socijaldemokratska partija Hrvatske,
Zagreb, Iblerov trg 9

Za izdavača: Igor Dragovan

Tiskano u travnju 2016. godine
u nakladi 2500 primjeraka